

ELOFIZETÉS

HILYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitólét petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, március 24.

Mai számunk főbb közleményei:

- Választási mozgalmak.
- Zugiskolák, tanbetyárok.
- Az aradi munkapárt akciója.
- Ellítették Tisza István tüntetőit.
- Kinváltás.
- Képviselőválasztások Aradmegyében.
- A függetlenségi párt aradi jelölése.
- Szervezkednek az agráriusok.
- Milliomos a tébolydában.
- Politikai apróságok.
- A primadonna kalandja.
- A parlamenti botrány.

Választás — exlexben.

Arad, március 23.

A vádak között, amely bizonyára sokszor föl fog csendülni az ellenzéki beszédekben, a választó-polgárok között, a legsúlyosabbak egyike az, hogy a kormány költségvetésen kívüli állapotban, ex-lexben oszlatta föl az országg, ülést. Jó ezt a vádat kissé körülvilágítani.

Az a költségvetési jog, amelyet a parlamenti botrány okozójául is szeretnek fölhozni, egy nagyszerű, egy hatalmas bástya volt valamikor. Ezt a bástyát azonban lerombolták azok, akik most azt képzelik, hogy még fennáll és védelmezik, mintha csak ugyan bástya volna. Ok rombolták le és nem akarják elismerni, hogy már nincsen, csak éppen a romjai hevernek még a törvényhozás porondján. Addig, amíg az első exlex be

nem következett, azt hittük, hogy abban a pillanatban, melyben elkövetkezik a költségvetés nélküli állapot, megszűnik az állam lélegzetvétele, megfulad minden, a tisztviselők nem kaphatnak fizetést, megáll a vasút, megáll a posta, mert senki sem mer majd az állampénzből csak egy fillért is kiutaltványozni. Addig, amíg ezt hittük, igen nagy, igen súlyos jelentősége volt az indemnitásnak és azoknak a törvényes korlátoknak, amelyek között a király házfelosztási felségjoga megszorult. Ma azonban ezt a jogot más nézőpontokból kell már mérlegelni, mert kormányok jöttek, kormányok mentek és az exlex nem állította meg az állam lélegzetvételét, sőt azok, akik legjobban harcoltak a törvénytelenesség ellen, maguk is kénytelenek voltak beleesni a törvénytelenesség bünébe.

Az indemnitás megtagadásának most már nem az lett az értelme, ami azelőtt volt, hanem más, új értelme van.

Eddig, ha indemnitást adott az országgyűlés, ez azt jelentette, hogy: jól van, kormány, ha nem tudad elkészíteni a költségvetést törvényes időben, hát adunk neked egy hónapig, vagy két hónapig felhatalmazást arra, hogy utaltványozhatsz a felmerülő és a szükséges kiadásokat, de csak a múlt évi költségvetés mértéke szerint. Tehát az indemnitás szigorú korlátokat szabott, a kor-

mány ezen felhatalmazás alapján nem költhetkezhetett saját tetszése szerint.

Amióta az indemnitást rendszeresen megtagadja a parlament, a kormányoknak szabad kezet enged, a kiadásoknak nincs korlátja és ha véletlenül kapzsi lelkű, rosszindulatú emberek jutnának ilyenkor hatalomba, — igazán tönkre tehetnék az országot, — mert arról talán beszélni sem kell, hogy a parlament akkor, midőn az exlexet megszünteti, mindig békésebb hangulatban van, mint akkor, amikor az indemnitást megtagadja és a békekötés természetével jár, hogy ilyenkor a felelősségrevonás enyhe és nagyon mérsékelt lehet csupán.

A Khuen gróf kormányának legelső törekvése az volna, hogy azt az erős bástyát, melyet az obstrukció lerombolt: a költségvetési jogot, újra felépítse, mert tévedés azt gondolni, hogy erre csak a nemzetnek van szüksége, mert erre a koronának éppen olyan szüksége van, mint a nemzetnek.

A képviselőház fölosztásának legelső célja az, hogy még ebben az évben megvizsgálhassa a parlament a múlt évi zárszámadásokat és elkészíthesse az idei és a jövő évi költségvetést. Es minthogy exlex van és minthogy az exlexet sehogy, semmiféle hatalommal megszüntetni nem lehetett, a kormány, a király igazán nem tehetett egyebet, mint azt, hogy exlexben oszlassa fel a képviselő-

Megszégyenítés.

Írta: Visontal Olga.

— Elmegy? — kérdi a leány.

— El, felel a férfi.

Tudta ezt a szőke Elza, nagyon jól tudta s így a felelet nem lepte meg, nem lephette meg. Megy, igen, elmegy az a férfi, akinek odaadta szívét, szerelmét. Szereti őt nagyon s most, hogy tőle hallja azt, hogy távozik, mégis sebesebben dobog a szíve s mereven, elgondolkodva néz maga elé.

A férfi szintén érzi a válás fájdalmát, de nem úgy, mint Elza, mert nem szeretett. Azonban minden szava, minden tette, mikor beszélt a leánnyal, arra vallott, hogy szereti. Tettetés volt. Az emberek vakok, nem tudják felismerni a tettetés érzelmét, nem tudják a különbséget felismerni igazság és tettetés között. Így történt aztán, hogy az egész iroda arról beszélt, hogy a két fiatal egymásé lesz. A férfi hallott erről suttogni, de nem cáfolta meg, pedig távol állott a hír az ő érzelmétől, meg sem közelítette azt, barátság, megszokás volt az egész, ami őt a leányhoz fűzte; szerettek egymással beszélgetni, megszokták egymás társaságát, ennyi az egész, gondolta magában és nem vette észre, hogy a leány szereti őt, hogy keresi, örül az alkalomnak, ha vele beszélhet.

A komoly, okos leány szerelmes lett a férfibe, megszerette a lelkét, azt gondolta, hogy nincs egy elrejtett gondolata, miről ő ne tudna, amit nem osztott volna meg a férfi vele. Az

őszinteség leple alatt csavarta el a férfi a leány fejét, hogy aztán ismét egygyel több legyen a hódításainak száma. A barátságának immár vége szakadt, a férfit áthelyezték a bécsi üzletbe s most bucsuznak az iroda hátulsó folyosóján, hol nem zavarhatja őket senki beszélgetésükben.

— Nem, soha többé.

— Isten vele, — mondja a leány. De még marad, még vár. — Vár valamire, arra, hogy a férfi így szóljon hozzá: „Visszajövök még egyszer érted, mert szeretlek.”

De a férfi nem mondja, hidegen fogja kezébe a leány remegő kis kezét és azt mondja:

— Isten vele. — Ezzel már menni készül.

A leány nem eresztí el a kezét. Várakozó tekintettel néz fel rá. Mikor aztán látja, hogy hiába vár, lealázkodásának tudatával, lángbaborult arccal beszél a férfihez:

— Hát nincs semmi mondanivalója, Barna ur? Hiszen mi nem válhatunk el ennyire hidegen egymástól.

— Igaz, majd elfelejtettem, hogy megköszönjem magának, hogy annyi kedves percet szerzett nekem, igazán nem tudom ezt eléggé meghálálni.

— Köszönet? Hála? Milyen furesán hangzik. Édes Barna ur, hát lehet szó köztünk köszönetről, háláról? En épen úgy élveztem a maga társaságában, de sőt úgy látom, hogy én még egy kissé komolyabban vettem ezt a társalgást a kelleténél.

Megáll beszélközben, hallgat egy kis ideig,

a vallomás igen nehezen tudul ajkaira, helyzete lealázó. A férfi szintén hallgat, élvezi diadala perceit, várja a folytatást, érzi, hogy mi fog következni, látja a leány piruló, zavart arcáról, de hallgatott.

— Azt hittem, hogy maga is szeret engem, megszerettem...

A vallomás ki volt mondva, ismét szünet következett. A leány arca sápadt lett és nem törődött azzal, hogy lealázza magát, szerette a férfit, beszélnie kellett.

Szerette, igazán? Ezen gondolkodott a szünet alatt, hiszen ez a férfi nem szereti őt, ha szeretné, nem várt volna a vallomással, nem engedte volna, hogy a leány ilyen lealázó helyzetbe sodorja magát, ha szereti. Nem szerette és most sem szereti. Nem is mutat szánalmat iránta. Szánalmat? Hiszen ez a férfi, aki előtte áll, most diadala perceit élvezi! Most gyult világosság a leány agyában. Ez a férfi, aki itt előtte áll, éppen olyan ravasz, álnok, kétszínű, amilyen igaznak, szeretetreméltónak és kedvesnek mutatta magát. Folytatja a beszédét, de most már nem a vallomás folytatása ez, hanem szemrehányás.

— Vak voltam, nem vettem észre, hogy a maga szerelme csak tettetés, nem létező érzelem. Keserűen csalódtam, mikor azt hittem, hogy viszonzszeret és boldogságról ábrándoztam. Sajnos, csak most ismertem meg magát igazán. Nem reméltem, hogy a felesége legyek, mert nagyon jól tudom, hogy magának kötelességei vannak, testvéreit kell támogatnia s így nem tudna megőszülni. De arra vártam,

háza. Az a parlament, melynek többsége a saját kormányától is megtagadta az indemnitást, nem követelheti a lehetetlent és igaztalanul támad, mikor azt a kormányelnököt támadja, aki a budgetjog lerombolt bástyáját akarja újból felépíteni.

Ezt meg is értette az országgyűlésnek minden komoly tagja, megértette ezt a nemzet is és éppen ezért ez a vád a higgadtan ítélő választók előtt nem lehet alkalmas arra, hogy elhatározásukat irányítsa.

Választási mozgalmak.

Távirati tudósítás.

Arad, március 23.

A kormány és a pártok teljes erővel fegyverkeznek a választási küzdelemre. A különböző pártok az ország csaknem minden kerületében állítanak jelöltek és minden valószínűség szerint már a husvét utáni kedden publikálni fogják a képviselőjelöltek hivatalos listáját.

A függetlenségi és 48-as Justh-pártban a választást vezető bizottság, *Batthyány Tivadar* gróf elnöke alatt intézi a képviselő jelölések ügyét és már március 29-én, kedden, publikálni fogja a jelöltek névsorát.

Csaknem minden kerületre jut egy jelölt, sőt Kossuthot és Apponyit kivéve, minden Kossuth párti kerületben a *Justh-párt hivatalos ellenjelöltet állít.*

A pártkörben azt beszélték, hogy mégis *Cegléd*en, *Kossuth Ferenc* ellen közvetlen a választás előtt *Balla Aladár* fog fellépni. A ceglédi függetlenségi polgárok követelik a jelölést. *Balla Aladár*nak különben az újvidéki mandátuma biztos.

Április első napjaiban a munkapárt is közzéteszi jelöltjeinek névsorát és akkor ki fog derülni, hogy a tömeges jelentkezők közül ki a hivatalos.

Kossuth Ferenc és Apponyi szintén hírül adták, hogy hozzáfogtak a pártszervezéshez és a választási munkához.

A politikai jósk számításai szerint a május 25. és június 5. között lezajló választási harc eredménye a következő lesz:

A megválasztott 413 országos képviselő közt lesz körülbelül 200 nemzeti munkapárti, 100 Justh-párti, 40 horvát, 30 nemzetiségi, 20 Kossuth-párti, 20 néppárti, 10 keresztényszocialista és 13 pártonkívüli és demokrata.

Azt beszélnek, hogy az *ujaradi* kerületben a nemzeti munkapárt hivatalos jelöltje: *Szabó Zoltán* nyugalmazott alezredes, aradi szőlőbirtokos. *Brettner Ernő* temesvári ügyvéd függetlenségi programmal lép fel. Hír szerint fel fog még lépni *Ujaradon Krauszhaár Károly* temesvári bankigazgató is. Annyi azonban kétségtelen, hogy *Szabó Zoltán*nak volna a legjobb kilitása a mandátum elnyerésére.

*Budapest*ről jelentik: A központi demokrata kör nagy deputációja tiszteltettné tegnap *Vázsonyi Vilmos*nál *Leitner Adolf* dr. pártelnök vezetése alatt. A küldöttség előbb születésnapja alkalmából köszöntötte *Vázsonyit*, majd felajánlotta neki a hatodik kerület jelöltségét. *Vázsonyival* szemben egyetlen párt sem állít jelöltet.

*Nyiregyháza*ról jelentik: Szabolcsmegyében a kormánypárt csak két kerületben állít jelöltet. Mindkét kerületben a 67-es párt nagy többségben van. *Kisvárdán Hrabovszki Guidó* Justh-párti és *Jármay István* dr. Kossuth-párti jelölttel szemben *Lipthay Béla* nagybirtokos lép fel munkapárti programmal. — *Nyirbátorban Uray Miklós* Justh-párti jelölttel szemben *Károlyi Imre* gróf a kormány jelöltje.

Baumgarten Sándor királyi közalapítványi igazgatót ma reggel a paksi választókerület száz tagu küldöttsége kereste fel és felajánlotta neki a paksi kerület képviselőjelöltségét. *Baumgarten* a jelöltséget elfogadta és nemzeti munkapárti programmal fog fellépni.

*Békés*ről jelentik: *Kecskeméti* Ferencsel szemben a békési intelligencia nagyrésze *Wenckheim László* gróft akarta megnyerni arra, hogy a képviselőjelöltséget vállalja el. *Wenckheim László* gróf a békési jelöltséget nem fogadja el. *Békés*en most *Széchenyi Antal* gróf pósteleki nagybirtokost akarják felkérni arra, hogy *Kecskeméti* Ferencsel szemben lépjen fel.

hogy egyszer majd megmondja, hogy szeret, nem fájt volna akkor annyira boldogtalansággom. Nem mondhatta, mert nem akart hazudni. — Keserűen nevetett a leány. — Ilyen nagyot már nem akart hazudni. Érdekes, mily sokat ad arra, hogy szóval ne hazudjon, míg minden egyes tette hazugság volt. Hazugság volt a tekintete, melyből azt láttam, hogy szeret, hazugság volt a szava, mikor lágy hangon, halkán beszélt hozzám, ami olyan volt, mint egy vallomás.

Boldeg voltam, mikor láttam, beszélhettem magával. Csak az imént is még szerencsétlennek éreztem magamat, hogy elmegy. De már teljesen kijózanodtam. Kiismertem. Felismertem állnokságát, képmutatását és most már elvállhatunk, könnyen, igen könnyen fogom elfelejteni. A nemes tulajdonok, mivel magát képzeletemben felruháztam, nincsenek még magában. A bálvány leomlott, nincs többé imádás.

Megvető tekintettel végigmérve a férfit, el-sietett.

Nem egészen úgy volt, mint a leány mondta. Akit szívünkbe fogadunk, nem lehet olyan könnyen kitépni annak képét onnan, fájt a szíve, nagyon fájt a leánynak, de hogy helyzete ne legyen annyira lealázó, hogy a férfi ne lássa könyeit, uralkodott magán. Az irodában is egészen jókedvűen elvégazte dolgát, de aztán, mikor hazament, kis szobájában utat engedett könyeinek, jól kisírta magát. Siratta elveszett boldogságát, reményeit.

A férfi, miután a leány elment, még egy ideig hátul maradt a folyosón. Bántotta a do-

log. Mégis másképen képzelte el diadala perceit. A diadalból csak megszégyenítés maradt. Elgondolta, mennyire igaza volt a leánynak, mily igazak voltak vádjai a szívében megbánást érzett. De aztán vállat vont s azt gondolta magában, hogy holnap utazik, többé nem kell a leánynyal szembe nézni, ami, érezte, igen kínos volna reá nézve. Mikor aztán többi kollegáitól elbucszva, a leány iróasztala előtt elment, csak mély fejhajtással köszöntötte a leányt, aki őt megszégyenítette; szeméből most az egyszer igaz megbánás volt olvasható, de a leány nem nézett fel rá, nem akart olvasni azokban a szemekben, amelyek őt oly rutul megesalták, kijátszották.

A leány lealázkodott, mikor bevallotta a férfinek szerelmét, de megalázta a férfit, kinek egész leplezetlenségével tárta fel a visszás helyzetet, melybe sodorta állnokságával.

Nemsokára az a hír jelent meg a lapokban, hogy *Komlós Etza* kisasszonyt eljegyezte *Szathmáry Gyula* mérnök.

Barna is olvasta ezt a hírt és mikor olvasta, megfájdult a szíve, ismét érezte a megszégyenítést, de egy más érzelm is feltámadt szívében, most, későn, mikor már tudta, hogy örökre elvesztette a leányt, akit egykor oly könnyen magának mondhatott volna. Ő megtalálta a boldogságot, elfeledte, de *Barna* nem tudott feledni, megszerette most a leányt, mikor már az évé nem lehetett. Ez volt a büntetés, könnyelmű játékáért.

Zugiskolák, tanbetyárok.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Arad, március 23.

Adva van egy kétes existencia. Pénze nincs, de éhes. Tudása nincs, de legalább kamatoztatja a tudatlanságát. Élni azonban kell, dolgozni pedig nem akar. Mit tegyen hát? Valami jövedelmező foglalkozás után keil néznie. Hát zugiskolát nyit és tanbetyárkodik. Persze ezt is kikezdte a konkurrencia. Diplomás tanító és tanár urak veszik ki a szegény ember szájából a kenyert. De őket a hüvösre tették. Ugy kell nekik, mért hamisítottak bizonyítványokat. Miféle alak a tanbetyár, Budapestnek és bizonyára minden nagyvárosnak ez a legújabb típusa? Nagyszáju fráter, mindenkivel ismerkedő, mindenkire dörgölődő, a kultura leghangosabb hirdetője, akinek magának ugyszólván semmi köze a kulturához. Amellett vakmerő, hidegen gonosz és ártó szándéku.

Az ilyen alak aztán kinevezi magát igazgatónak és iskolát nyit. Rendesen a külvárosokban, ahol nagyobb biztonságot élvez. Ott, ahol a szülők a nehéz kenyérkereső küzdelemmel elfoglalva, nem adhatnak keilő oktatást gyermeküknek. Az ilyen szülőket elhalmozza prospektusokkal, majd tárgyalni kezd, lázasan tárgyal szóval és írásban. A szülők szívesen áldoznak havonként néhány forintot, hogy gyermekeik biztos őrizet alatt legyenek és tanuljanak. Legalább szegények úgy hiszik. A zugdirektor pedig mindent elvállal. Előkészít vizgákra, megszerzi az egyévi önkéntesi jogot, sőt érettségi bizonyítványt is szerez. Csak pénz legyen. De a fősúly az elemi és középiskolai tanulók délutáni foglalkozásán van. Állítólag előkészíti a kis diákokat a másnapi iskolai órákra, a leckéket betanítja és az írásbeli dolgozatokat, rajzokat az ő felügyelete alatt csinálják. Ez volna a kötelessége. Tőle telhetőleg meg is felel ennek, amennyiben egész délután egy szomszédos kávéházban ül, kibicel vagy kártyázik.

Bemutatunk egy ilyen intézetet. Az iskola, mondjuk, a Ferenc-városban, Óbudán, vagy Kőbányán van. Benyitunk a Ferencvárosiba. Óriási larma, gyereksivítás. A kapun nagy reklámcédula hirdeti: *Elemi- és középiskolai tanulók délutáni tanfolyama*. Valahol hátul az udvarban van a kurzus. Becsöngetünk. Egy többé-kevésbé intelligens fiatalember nyit ajtót. Sajnálattal fejezi ki, hogy az igazgató ur ezuttal nincs itthon. Valószínűleg másfelé szólította el kulturhivatása. Elmondjuk, hogy szeretnénk az előadást végighallgatni, mert a gyermekeinket ide szeretnénk elhelyezni. Erre előzékenyen beinvital a tanterembe. Aztán bemutatkozik:

X. Y. vagyok, az igazgató ur helyettese, egyetemi hallgató.

A tanterem, ha lehet ezt annak nevezni, egy orrfacsaró illatokkal süritett odu. Ablakok nincsenek és hogy mégis valami világosság derengjen, a donga boltozatról füstölgő petroleumlámpa lóg le. A tanítványok, vagy huszonöt fiu és leány, a székeken és a padlón gubbasztanak. Szék kevesebb van, mint tanuló. A terem sokkal kisebb, semhogy huszonöt kis tudónek levegőt szolgáltatna. Szigorúságról szó sem lehet, csak afféle műszigorról, hogy a gyerekek otthon ne panaszkodhassanak, mert nem a nevelés a fontos, hanem az üzlet. A szülők pedig a viláért sem szabad megharagudnia, hisz akkor esik a létszám. Csak kimaradni nem szabad a nebulónak, mert a zugdirektor boszut esküszik és a valódi igazgatónál és tanároknál befeketíti az ártatlan eseme-

téket. Csodálatos, hogy ezeknek a tanbetyároknak garázdálkodását még mindig nem akarja észrevenni a hatóság. Ugy látszik, nyílt botrányokra vár, akkor majd talán elbánik velük.

Az aradi munkapárt akciója.

Az első kerület megszervezése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 23.

Az aradi nemzeti munkapárt szervezkedése a polgárság lelkes részvételének következtében annyira haladt, hogy a párt most már megkezdhetette a részletes munkálatokat is. Az első lépés ehhez ma történt meg, az első kerületi pártszervezet kiépítésével.

A Központi szálloda nagytermébe hivta össze a pártvezetőség az első kerületben lakó választókat. Körülbelül 180-200 választó polgár jelent meg. Nesnera Aladár főigazgató, pártelnök nyitotta meg a szervezkedő ülést. Elmondotta, hogy a párt tagjainak száma oly mérvben nő napról-napra, hogy a vezetőség elérkezettnek tartja az időt a kerületi pártszervezetek megteremtésére. Az első kerület polgárait hivta össze első sorban e célra és kérte, hogy a kerületi párt keretein belül is fejtsék ki azt a lelkesedést, melyet a párt megalakításánál Arad egész polgársága tanúsított. Elnökké Leopold Zsigmondot ajánlotta. Egyhangulag választották meg elnökké Leopoldot, aki megköszönte a bizalmat és ígéretet tett, hogy tevékenysége révén méltónak is fog mutatkozni a bizalomra. Ezután javaslatot tett a tisztikar megválasztására, melyek értelmében az első kerület munkapártjának következőkép alakult meg a vezetősége:

Társelnökök: Tolnai János dr. és Vargassay Lajos dr.

Aelnökök: Adler Andor, Glück Károly, Hegyi Albert, Reinhart Kálmán, Rozsnyai József dr., Stoll Béla, Weil Alajos, Verbo Nándor és Weisz Márk.

Jegyzők: Deutsch Izsó dr., Deutsch Károly, Goldzieher Albert dr., Rácz Sándor dr. Sugár Károly és Vajda Iván dr.

A választmány tagjai: Braun N. Antal, Balla Lajos, Bánfi Sándor, Bokor Alajos, Borlódán György, Darányi János, Deutsch Fülöp, Domán Sándor, Freund Fülöp, Fleischer Samuel dr., Funkelstein József, Goldschmidt Sándor, Hehs Aladár, Herstein Mór, Herz Andor dr., Herzog Sándor, Ilics Arzén, Ilics Simon, Kerpel Izsó, Kohn S. N., Kopp János, Lázár Gyula, Lusztig Andor, Mandl Vilmos dr., Menczer Jakab, Montag Sándor, Ottenberg Tivadar, Prohászka László dr., Reicher Emil, Radó Gyula, Ring Lajos, Schütz Henrik dr., Sági Henrik, Steinhardt Mór dr., Schreiber Vilmos, Sztanity Mátyás, Vajda István dr., Vojtek Kálmán, Wolf Jenő, Weinberger János, Werner Károly és Wolter Eds.

A választmány az ujonnan belépő párttagok sorából kiegészítődik.

A választás megtörténtevel az elnök megalakultnak mondotta ki a pártot.

Tolnai János dr. emelkedett szólásra és a politikai helyzet vázolására után ismerteti azokat a célokat, melyeknek elérésére az ország lelkesedése között, a munkapárt megalakult. Lelekes munkára buzdítja a párttagokat a győzelem biztos reményében.

A győzelem kétségtelen, mert a párt zászlóján Tisza István neve tündöklök, fejste be riadó éljenzés közben beszédét Tolnai dr.

Nem mulaszthatjuk el, hogy az első kerületi szervezkedés alkalmából helyeslésünknek adjunk kifejezést, amiért a párt itt Leopold Zsigmondot választotta meg elnökkül. Leopold széles látókörű, nagyműveltségű férfi, aki a párt élén hasznos tevékenységet fog kifejteni a nemes cél érdekében.

Elítélték

Tisza István tüntetőit.

Tárgyalás az aradi rendőrségen.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 23.

„Felharsant a közvélemény szava, megmozdult a nép és méltó fogadtatásban részesítette gyűlölt ellenségét, Tisza Istvánt...”

Nem is olyan régen, alig egy héttel ezelőtt így írták meg ezt a „közvélemény” organumai országszerte az aradi „tüntetésről.” Így, sőt még ennél is patetikusabban írták meg, hogy Arad városa milyen impozáns módon adta tudtára Tisza Istvánnak március 13-án „az ország közvéleményének ítéletét,” mely ime, lesújtott a geszti földesur politikájára!

A lelkesedők nem számítottak arra, hogy a száraz, politika-mentes, hivatalos eljárás hamarosan le fogja rántani a leplet az ő közvéleményükről. Pedig ez már meg is történt. Megtörtént pedig ma délután Berecz Ferenc, rendőrkapitány, helyettes kihágási bíró hivatalos szobájában a következőképen:

Március 13-án, az aradi nemzeti munkapárt nagygyűlésének napján, az aradi rendőrség letartóztatta: Baunhoffer Károly waggonyári munkást, aki a rendőrséget szidalmazta, Reisz Károly kereskedőt azért, mert a rendőröknek ellenszegült, Bodnár József műszerészegédet, mert Tisza Istvánt záptojással megdöbálta, Batáry Géza és Putics György asztalossegédek azért, hogy a rendőrséget bántalmazták, Ladánszky István napszámost, mert az Andrásy-téren tégladarabokat hajigált Tisza kocsija felé, Kannemár Gusztáv asztalossegédet és Kappner Mór villanyszerelőt szintén a rendőrség bántalmazása miatt, Damján Márta 52 éves öreg asszonyt, mert a közönséget tüntetésre szólította, Záray Ödön napidíjas irnokot, mert rajta kapta a záptojások dobálásán, Tóth Györgyöt és Kovács Györgyöt ködobálás miatt.

A letartóztatottakat kellő igazolás után a rendőrség szabadon bocsátotta, de az eljárást folytatta ellenük. Így került közülök nyolc ma délután Berecz rendőrkapitány elé.

Megidéztek elsősorban Ladánszky Istvánt. Az általános kérdésekre elmondja, hogy 24 éves, napszámos.

— Hát miért hajigált maga Tisza István kocsijára? — kérdezte tőle Berecz.

— Kérem kapitány ur, én tulajdonképen nem is akartam hajigálni. Vásár volt, sok ember volt az utcán, én is kimentem oda. Mikor az „urak” kocsikon a városba mentek, én is ott szaladgáltam a nép között. Hallottam, hogy sokan kiabálnak, hát én is kiáltottam.

— Es mit kiáltott?

— Hogy „aboug Tisza! Le a grófokkal!”

— lát tudja maga, hogy kicsoda Tisza István?

— En kérem nem tudom, de hát én is kiabáltam a többivel.

— De miért dobált kövel?

— Valaki a kezembe nyomott egy követ, hogy „vágjam az urakhoz.” Hát én oda-vágtam.

— Ki adta a követ magának?

— Azt már nem tudom.

Berecz ezután kihirdette az ítéletet, mely 30 koronára, vagy két napi elzárásra szól.

— Felebbez az ítélet ellen?

— Nem.

— Széval megnyugszik?

— Hát már megnyugodni éppen nem nyugszom meg, mert sok...

— Ha felebbez, akkor kaphat kevesebbet, de kaphat többet is.

— Hát akkor megnyugszom, de csak részletekben fizetem le.

A rendőrkapitány megengedte, hogy három részletben fizesse le Ladánszky a büntetést és így a közvélemény első képviselőjének ügye elintéződött.

Következett a második hős. Tóth György 35 éves urasági inas.

— Én kérem, mondotta, kövel dobáltam, mert láttam a többiektől és kedvet kaptam.

Ezért a mulatságért Tóth György ötven korona pénzbüntetést vagy három napi elzárást kapott.

Kappner Mór 25 éves villanyszerelő következett.

— Igaz, hogy én abougoltam — mondja — de kapitány ur kérem, abougoltak, lármáztak ott mások is. Én csak velük lármáztam. Nekem semmi közöm Tisza Istvánhoz. Vagy tessék mindenkit megbüntetni, aki ott volt, vagy engem sem.

E szép okoskodás jutalma 30 korona pénzbüntetés, vagy két napi elzárás lett.

Reisz Károly 29 éves kereskedő a nagygyűlés idején a Fehér Kereszt ajtajában állott és akárhogy szólottak rá a rendőrök, nem akart elmozdulni.

— Ittas voltam — kapitány ur kérem — nem tehetek róla.

Elítélték szintén 30 korona pénzbüntetésre vagy 2 napi elzárásra.

Batáry Géza 26 éves asztalossegéd egy lovasrendőrt ütött meg a botjával, úgy, hogy a ló megriadt és levetette a rendőrt.

— Nem én mentem neki a rendőrnek, — vallotta — hanem a ló jött nekem. Én csak védekeztem.

Egy másik asztalossegéd, Putics György azt vallja, hogy azért kiabált, mert sokan biztatták. Büntetés: tíz korona vagy egy nap.

Igy vallott még Kovács György is, akit ködobálásért 50 koronára vagy 3 napi elzárásra ítelt a rendőrkapitány. Egyedül Kannemár Gusztáv tagadta, hogy ő részt vett volna a tüntetésben.

— Én csak vásárolni voltam és nem törődöm a politikával.

Kannemár ellen még folytatják az eljárást és legközelebb kihallgatják a záptojások hőseit is.

SPORT.

+ Az Aradi Tornaegyesület XXXI. évi rendes közgyűlését 1910. évi március hó 31-én, este 6 órakor tartja meg a városbáza emeleti tanácstermében, amelyre az egyesület összes tagjai tisztelettel meghívotnak. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. A választmányok múlt évről szóló jelentése. 3. Az 1909. évi zárszámadás és vagyonmérleg előterjesztése. 4. A számvizsgáló bizottság jelentése. 5. Az 1910. évi költségelirányzat megállapítása. 6. Tisztviselők, 40 rendes- és 5 pótválasztmányi tag, továbbá számvizsgáló-bizottsági elnök és két tag megválasztása. 7. Indítványok.

+ B. E. A. K. Aradon. Vasárnap délután méri össze erejét az egyetemi football-csapat az A. A. K. csapatával. A Beak csapata: Podolszky—Ullerich dr., Máthé—Blazsek I., Makó, Szalay—Blazsek A., Blazsek D., Oláh II., Burghardt, Csontos. Tartalék: Déri, Dermák. — Az A. A. K. csapata: Gárdos—Polyák, Kornya—Merényi, Magyar, Zay—Mitter, Major, Gácsy, Asbóth I., Fackel. Tartalék: Bácskai, Nyilas, Eisen.

KINVALLATÁS.

Kegyetlen csendőrök.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 23.

Szegedi levelezőnk alább olvasható levelében, rettenetes delgot mond el arról, hogy vallattak a csendőrök a múlt héten Dorozsmán. A levél szerint egy becsületes munkás-embert, népes család kenyérkeresőjét, mert ártatlansága tudatában nem akarta magára vállalni a vádat, amelylyel a csendőrök illeték, irtózatosan megkínózták. A dorozsmai tanyai lakosság nyugalmát egészen fölkaavarta a rémregénybe illő vallatás, amely ha igaz és nem csak szóbeszéd, a legszigorubb büntetést érdemli. A II. kerületi csendőrségi parancsnokság kötelessége, hogy vizsgálatot indítson és semmit el ne titkoljon, mert csak így nyugtathatja meg a közvéleményt. A kivallatásról szóló levél így szól:

A múlt hét szerdáján özvegy Lippai Jánosné tanyai asszony jelentést tett a dorozsmai csendőrségen, hogy mintegy öt korona értékű szalonna és husneműt elloptak a házából. A járásörmester egy őrsvezetőt és egy csendőrt bízott meg a nyomozással.

A két csendőr rögtön lóra ült és legelőszőr is Cziczeli Ilés viskóját keresték föl, akit három fiával együtt vallatásra fogtak. Cziczeliék beismerték a lopást, de azt mondták, hogy velük volt akkor Hegedüs Mihály negyvennégy éves szőlőmunkás is a az ő házában ásták el a lopott húst. Megvasalva kísérték a csendőrök az egész Cziczeli-családot Hegedüs Mihály tanyájára, ahol éppen vacsoráztak. Az őrsvezető ráírt Hegedüsre, hogy adja elő a lopott dolgokat.

— Micsoda lopott dolgokat? — kérdezte elámulva a szőlőmunkás.

— Ne papolj annyit, hanem add elő, ha mondom, kiáltott a csendőr és olyat csapott Hegedüs arcába, hogy hanyatt esett. A megrémült gyerekek sikoltottak, az asszony pedig könyörögni kezdett:

— Ne bántsák az uramat, becsületes ember volt ő egész életében.

Az őrsvezető azonban egy csapással őt is elhallgattatta. Az ütés nyomán az asszony szájából kibugyogott a vér.

Miután Cziczeliék megmaradtak amellett, hogy a szalonna és a hus Hegedüs udvarában van elrejtve, a csendőrök fölásták az egész udvart. De eredménytelenül. Ekkor újra ütni kezdték Hegedüst és Cziczeliéket, akik közül az egyik fiú most már azt állította, hogy az ugynevezett esembelyi esárda kocsmárosa, Fekete József is cinkostárs a lopásban. Az őrsvezető vasat rakatott Hegedüs kezére is és az őt embert elkísérték a esárdához. Fekete nem tudott semmiről és a Cziczeli-gyerek ekkor már úgy módosította a vallomását, hogy nem Fekete, hanem Krumppli József ácsmester a cinkostárs. Elmentek oda is. Ekkor már este tíz óra felé járt az idő. Az őrsvezető beörögött az ajtón és amikor az ácsmester fölkel, így szólt:

— Készülj, jössz velünk!

Krumppli József húzódozott, mert nem akarta éjszaka egyedül hagyni a családját. De amikor az őrsvezető rugdani, pofozni kezdte, engedte magát megvasalni. Elkísérték a hat embert a Jemay-majorba, ahol a három Cziczeli gyereket a disznóólba zárták éjszakára. Hegedüst, Krumppli Józsefet és az öreg Cziczelit pedig a marhaistállóba fektették. Reggel hat órakerék fölkel a két csendőr és megkezdődött a rettenetes tortúra. Az őrsvezető különösen Hegedüst kínította meg, aki folyton ártatlanságát hangeztatta. Amikor az ököcsapások alatt sem vallott a szerencsétlen ember, vasvilla-nyéllel kékre-zöldre verte a talpát.

— Őrsvezető ur, — könyörgött Hegedüs, — inkább löjjen egyon, de ne kínozzon tovább, mert belehalok.

— Hallgass, mert mindjárt keresztüliszurlak! — kiáltott az őrsvezető és kardját Hegedüs gyomrának szegte.

Azután ráparancsolt az őrsvezető a földön fetrengő emberre, keljen föl, majd visszamen-

nek Krumppli József házához. Hegedüs nem volt képes a lábára állani, de az őrsvezető kényszerítette, hogy fusson a ló előtt, mert máskülönben a ló farkához köti és megvasalta. A megtört ember rogvadozva tette meg a 25-30 kilométeres utat a Krumppli-tanyáig. Itt megjelent Lippainé is, a károsult özvegy, aki azt mondta, hogy az ácsmesternél talált husnemű nem az övé. Ekkor a csendőrök látták, hogy Hegedüs és Krumppli ártatlanok. De hogy elűsék a dolgot, a megvasalt emberekkel úgy tettek, mintha be akarnák őket kísérni a dorozsmai csendőrségre. Amikor azonban egy kis távolságra mentek Krumppli házától, leszedték a megkínzott emberekről a vasat és hazabocsátották őket.

Cziczeliék és Krumppli József valahogyan haza tudtak menni a saját lábukon, de Hegedüs nem volt képes lépni. Egy pástorfiút kért meg, adjon hirt a feleségének. Az asszony talicskával ment ki az uráért, a kit félig elalélt állapotban tolt hazafelé. A mikor azonban homokos földre értek, a gyenge nő nem bírta tovább tolni a talicskát. A szerencsétlen ember akkor arra kérte, huzza le a csizmát a lábáról, majd talán négykézláb tud menni. Nagy kínnal valameddig így mentek, a mikor segítségül érkezett az egyik szomszédjuk. Hegedüst föl vitték a földről és hazavitték. Másnap kocsin szállították be Dorozsmára, a hol Hegedüs látleletet akart fölvetetni magáról, de az ő állítása szerint az orvosok nem adtak neki.

Ma beszállították a megkínzott embert a szegedi kórházba, ahol ápolás alá vették.

A tanyai polgárság gyűjtést indított Hegedüs családja részére.

Szervezkednek az agráriusok

A politika hírei.

Távíráti tudósítás.

Arad, március 23.

A mai nap kevés politikai eseményei közül kiemelkedik az a jelentés, hogy az agráriusok komoly mozgalmat indítottak a szervezkedésükre. Az Omge elnökének vezetésével táncskoztak és elhatározták, hogy politikai akciót kezdenek. Hogy milyen irányban indul meg a mozgalmuk, az még bizonytalan.

Mai híreink ezek:

Minisztertanács.

A miniszterelnökség budavári palotájában ma délelőtt tíz óraker minisztertanácsra gyűltek össze a kormány tagjai. Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter még viseli a fekete selyemkötést a jobb szemén, a miniszterelnök arcán is ott van még a rózsaszínű sebtapasz. Mint értesülünk, a mai minisztertanácsnak egyik legfontosabb tárgya a folyó adminisztratívügyeken kívül az új országgyűlés összehívása idjének megállapítása volt.

A „Budapesti Tudósító” jelenti: A kormány tagjai ma délelőtt tíz óraker a miniszterelnökségi palotában Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsra gyűltek össze. A minisztertanács jegyzőkönyvét Skerlecz Iván báró miniszteri tanácsos írta.

Agrárius párt készül.

Budapesti tudósítónk jelenti: Tegnap este Károlyi Mihály gróf palotájában az agrárius politikusok bizalmas értekezletet tartottak, amelyen megállapították az agráriusok követeléseit. Károlyi Mihály gróf annak a reményének adott kifejezést, hogy sikerülni fog a politikai pártokon kívül álló agráriusokból egy erős agrárius szövetséget alkotni, mely a politiká-

ban is ténykedni fog. Az értekezleten határozatot nem hoztak.

Új főispánok.

A király Eszterházy Kálmán grófot Kolozsmegye és Kolozsvár város, Craus Istvánt Nyitra megye és Gyulokay Sándor törvényszéki elnököt Csikmegye főispánjává nevezte ki.

Választások a főrendek névjegyzékében.

A hivatalos lap ma jelenti, hogy a főrendház 1910. évi március 21-én tartott ülésében az igazoló-bizottság jelentése alapján a főrendek névjegyzékén a következő változásokat eszközölte:

Gyulai Pál élethossziglan kinevezett főrendházi tag neve, továbbá Apponyi Lajos gróf, Festetics Imre gróf, Vay Tihamér gróf és id. Draskovich Iván gróf örökös jogu főrendházi tagok nevei, elhalálozás folytán, töröltettek. Rauch Pál báró horvát szlavon dalmátországi bán neve, állásáról történt lemondása folytán, töröltetett; szintúgy töröltetett Nákó Sándor gróf fiumei kormányzónak, miot ilyenek neve, ezen állásáról történt lemondása folytán. Bohus László báró örökös jogu főrendházi tag neve, vagyoni képesítés megszűnése folytán, töröltetett. Günther Antal dr. kir. kuriai elnök, Hajdu Tibor pannonhalmi főpát és Tomasics Miklós dr. horvát szlavon dalmátországi bán neve beiktattatott.

Egy kirekesztett pártelnök keservei

Hédmezővásárhelyen most erősen dúl a baro a függetlenségi pártban. Kovács János ősz pártelnököt kirekesztették a pártból, mert azt indítványozta, hogy most ne Endrey Gyulát, aki már 18 éve képviseli Vásárhelyt, hanem Kun Bélát, a Rögeli Ujság főszerkesztőjét jelöljék. A kirekesztés fölött érzett nagy haragjában a 80 éves pártelnök ilyen nyílt levelet intézett a polgársághoz:

Vasárnap, a hó 20 án a pártkörben egy pár hős honhazafi lelkes javaslatára a pártkörből kizártak, illetőleg maguk közül kirúgtak. ruajd elválík rövid idő múlva, nem magukat hegták-e el tőlem! Na, hogy mi hatalmuk lehet rajtam, azt ők maguk se tudják, mert ők arra nem gondolnak, hogy okosan és helyesen cselekednek-e, csak dédelgetik Endrey urat, mintha bizony a képviselőség a esáki szalmája volna, hogy valaki, mint ő ingyen használhassa föl a bizalmat is, a 8 ezer korona évi fizetést is és városunk képviselő széke mégis mindég üresen álljon az országgyűlésben, mert a képviselő ur nemcsak állandó lakás, de még egy állandó szobát sem tart oda fönn Budapesten. De kedves polgártársaim! kérdem hazafias lélekkel és józan észszel, lehet-e, szabad-e Vásárhely városának, 64 ezer lelket számláló városnak mandátumát kegyadomány-nak tekinteni és oda adni egy, — Isten látja lelkem, nem sértő célzástól mondom — beteg embernek, a ki azt akarva se tudja betölteni s mi teljesen képviselő nélkül maradjunk! Vagy kérdem, ha az a képviselőség nyugdíjas hivatal volna, most 18 év után ugye állna Endrey ur az orvosi bizonyítvánnyal, hogy munkaképtelen, kéri, hogy nyugdíjazák, de hogy ez a nyugdíj nincs, hát mi kegyadomány által megfosszuk magukat az ő kedvéért a képviselőtől. Na, kedves, jó 48-as hazafiai szabad ezt tenni, vagy micsoda nagy érdemei vannak Endrey Gyulának a 18 év alatt, különösen az utolsó Kossuth Ferenc kormány idejéből. Talán a kvóta és az adók felemelése, talán a 24 millió betegsegélyző baleset munkás biztosítás, mely a gazdát is sújtja, a munkást sem védi s mely a magyar kisparonak, a különben is szegény iparunknak megadta a kegyelemdőfést az országgyűlés az osztrák kedvéért és Endrey Gyula ur nem szólat föl ellene a képviselőházban.

A parlamenti botrány.

A rendőrség megidézte a verekedőket. — A trónörökös távirata Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnöknek. — Tiltakozik az ország a botrány ellen.

— Fővárosi tudósítók telefonjelentése. —
Arad, március 23

Most már nemcsak az ország közvéleményét, hanem a fővárosi államrendőrséget is élénken foglalkoztatja a tegnapi lejátszódott parlamenti botrány. A rendőrség már elküldte az idézést a véreskezű hősöknek, akik ellen tömegesen jelentkeznek a tanuk. A vidék és a főváros intelligens közönsége még mindig részvétnyilatkozatokat küld a kormányelnöknek s hangoztatják a botránycsinálók megbélyegzésének szükségességét.

Külön figyelmet érdemel az a távirat, amelyet Ferenc Ferdinánd trónörökös intézett a megbántott miniszterelnökhöz.

Mai hireink itt következnek:

A rendőri nyomozás.

Budapesti tudósítók jelenti: Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök a mai éjszakát teljesen nyugodtan töltötte. Ma reggel meglátogatta őt Lumitzer tanár, kimosta a sebet és konstata, hogy láz egyáltalán nem jelentkezett s a esonhártyagyulladásnak, amitől eleinte tartottak, semmi nyoma. Lumitzer tanár szután új tapaszt tett a sebre s reméli, hogy a seb néhány nap múlva begyógyul.

Ma korán reggel Tóth János rendőrkapitány, a bűnügyi osztály helyettes vezetője hivatali szobájában konferenciát tartott, amelyben megállapították, hogy kik fogják a kihallgatásokat eszközölni. A kihallgatásokkal megbízottak: Bartha Endre, Kórody Béla, Császár Pál dr., Császár Imre dr., Becker és Barna rendőrfogalmazók.

Annyit közölt a rendőrség, hogy igen sokan jelentkeztek kihallgatásra, a tény azonban az, hogy eddig három embert hallgattak ki. Verebélyi Hugó dr. ügyvédjelöltet, aki a „Magyar Tudósító” munkatársának mondotta magát de akiről a „M. T.” kijelenti, hogy nem munkatársa, nem is volt az, továbbá Palmer Tibor ügyvédjelöltet és Som Pál hírlapírót.

Állítólag holnapra idézték be Zakariás János, Eitner Zsigmond, Beck Lajos, Hoffmann Ottó és Markos Gyula volt képviselőket, akik részint maguk is beismerték, részint mások által megnevezettek, hogy ők dobálták a könyveket és tintatartót.

Az inzultus tanui.

A budapesti rendőrség a képviselőházi botrány ügyében első tanuként Verebélyi Hugó ügyvédjelöltet hallgatta ki.

— Én — mondotta Verebélyi a rendőrség előtt — a nagyszabeni képviselőtől kaptam belépő jegyet, amelynek alapján a 9-ik számú karzaton foglaltam helyet. Tisztán láttam, hogy a miniszter — kilépve bárszony széke elöl, a gyorsírók asztala elé lépett. E pillanatban több képviselő a gyorsírók asztalához rohant, felkaptak egy csomó okiratot és azt a földre dobva rátapostak. Közben Zakariás János a Ház asztaláról felkapott egy piros fedelű könyvet, Hentz Károly azonban elé ugrott és visszaszorította. Zakariás ekkor felugrott az asztalra és a könyvet a miniszterelnök hamlokához vágta. Ugyanakkor Hoffmann Ottó egy sárgaréz tintatartót dobott el és nyomban utána

Serényi gróf arcát elborította a vér. A Justh-párti képviselők ezután a közepre tódultak, ahonnan Markos Hoffmann és többen könyveket és különféle tárgyakat dobáltak a miniszterek felé.

Som Pál hírlapíró ezt vallotta:

— Füzesséry István hírlapírótól hallottam, hogy a képviselőházi incidens terve előre meg volt beszélve. A terv az volt, hogy a Justh-párti képviselők kiverik a minisztereket a nemzetiségi képviselők folyosójára, ahol inzultálják őket.

Kihallgatta még a rendőrség Palmer Tibort, Palmer Kálmán fővárosi osztálytanácsos fiát, Bánffy Albert bárót, Deutsch Simon ügyvédet, végül Deutsch Simonné, akinek kihallgatásával a mai kihallgatásokat befejezték.

Deutsch Simonné ezeket mondotta:

— Nem is tudom, hogy kerültem bele az ügybe, hiszen a botrányhoz több száz szemtanúja volt. Csak azt mondhatom, amit láttam. A Justh párti képviselők közül többen odarohantak a miniszterelnökhöz és Serényi grófhöz és mindketőt agyba-főbe verték. De hogy kik tették ezt, azt nem tudom, mert én egyiket sem ismerem. Mikor Zakariás János felugrott az asztalra, azt kérdeztem a szomszédomtól, ki az, aki az asztal tetejéről dobta a könyvet? — Azt mondták, Zakariás János, de én őt előzetesen nem ismertem.

A hétfői képviselőházi botrány ügyében — mint éjjel jelenti tudósítók — még a következőket idézte meg holnapra a rendőrség: Hentz Károlyt, Putnoki Mórt, Madarász Józsefet, Eszterházy Mór grófot és Pescha Miklóst.

A terheltek kihallgatása.

Az inzultus elkövetésével gyanúsított képviselőket: Zakariás Jánost, Lovászi Mártont, Hoffmann Ottót, Beck Lajos, Markos Gyulát, és Polónyi Gézárt holnap hallgatja ki a rendőrség. Egy-kettő közülük nem tartózkodik Budapesten, de a rendőrség intézkedett, hogy az idézést ezeknek is sürgősen kézbesítsék.

Tóth János rendőrkapitány ma felkereste Jekelfalussy Lajos volt honvédelmi minisztert, akinél lefoglalt egy bronz tintatartó fedelet, amelyet az inzultusnál használtak. A volt honvédelmi miniszter megtalálta azt és magához vette.

Ferenc Ferdinánd távirata.

Ferenc Ferdinánd főherceg trónörökös Brioni-ból a következő táviratot intézte Khuen-Héderváry miniszterelnökhöz:

A legnagyobb sajnálattal értesülök Nagyméltóságod megsebesüléséről. Remélem mielőbbi felgyógyulását és kérek értesítést állapotáról. Szívélyes üdvözléssel Ferenc főherceg.

A miniszterelnök hosszabb táviratban köszönte meg a trónörökös részvétét.

A részvét.

A miniszterelnökhöz ma is nagyszámban érkeztek részvétáviratok és levelek. Többek között részvétüket fejezték ki: Apponyi Albert gróf, Bethlen István gróf, Kemény Kálmán báró, Wass György gróf, Hunyady Károly gróf, Urbán Iván, Aradmegye és Aradváros főispánja, Pfeiffer Lipót báró, Kállay Zoltán, Kemény Ákos báró, Patai Gyula főispán, Csathó Gábor és Nagy Sándor alispánok, Károlyi Imre gróf, Chorin Ferenc, Ambrózy István báró, Zselenski Róbert gróf, Erdődy József gróf, Sárközy Aurél és Semsey Boldizsár főispánok, Széchenyi Emil gróf, Okolicsányi Lajos és még számosan. Részvétávirat

ket küldött ezenkívül sok választókerület és számos munkapárt.

A pécskai kerület nemzeti munkapártja ma a következő táviratot küldte Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnöknek:

A pécskai választókerület nemzeti munkapártjának tagjai elítélő felháborodással vettek tudomást Nagyméltóságod és a földmivelési miniszter ur ónagyméltósága ellen intézett botrányos merényletről és legbensőbb részvétüknek kifejezése mellett, fokozottabb ragaszkodásukról és bizalmukról biztosítják Nagyméltóságodat. Kripp József, pártelnök.

A belvárosi munkapárt küldöttsége tisztelt ma este Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök előtt, hogy részvétét nyilvánítsa a képviselőházi inzultus miatt.

A miniszterelnök válaszolt a küldöttség szónokának beszédére és többek között ezeket mondotta:

— Mélyen meghatva mondom köszönetet az üdvözlésért, amely abból az alkalomból ér, hogy parlamentünknek egy gyalázata történt. Annyival is inkább köszönöm az önök részvétét, mert azt hiszem, hogy az önök ítélete az egész ország nevében szól. A képviselőházi tények a parlament szégyenfoltjai lesznek, de azt hiszem, hogy a jó hírünkre esett árnyat a külföldön enyhíteni fogja, hogy a fővárosnak ilyen előkelő polgárai hozzájárulnak ítéletükkel ahhoz, hogy jobb színben tűnjünk fel, mint amilyen képet előttük mutatnak rólunk. Feladatunk legyen ezentúl munkával, tetterővel bizonyítani, hogy sokkal többet érünk annál, mint amit alacsony emberek akarnak rólunk bizonyítani.

Bojkott a Nemzeti Kaszinóban.

Mai lapunkban már írtunk a Nemzeti Kaszinó mozgalmáról. Politikai körökben ma hire járt annak, hogy komoly mozgalom indult meg a Nemzeti Kaszinóban Justh Gyulának és a Justh-párt több tagjának a kaszinói tagoknak soraiból való kizárása iránt.

A megbélyegző népgyűlés.

Megirtuk, hogy a fővárosi polgársága népgyűlést tart. A vasárnapi népgyűlés, amelyen a fővárosi polgársága megakarja bélyegezni a képviselőházi inzultus szereplőit, rendkívül impozánsnak ígérkezik. Ujabban is számos testület jelentette be a mozgalomhoz való csatlakozását.

Khuen elutazása.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök holnap két napi tartózkodásra elutazik a fővárosból, ahová vasárnap fog visszatérni.

Egy incidens folytatása.

A képviselőház hétfői ülésében tudvalevőleg számos képviselő között is incidens történt. Többek között affér támadt Teszelszky György plébános, volt képviselő és Szmezsányi György között is. Teszelszky ma Heinrich Antal budapesti ügyvéd útján megtette Szmezsányi ellen a bűnvádi feljelentést.

TANÜGY.

(—) A cipészegedek szakrajz tanfolyama, mely január hó 3 án vette kezdetét, Olár Jusztin cipész ipari szaktanító vezetése alatt (a fa- és fémipar iskola épületében) tegnap este nyert befejezést. A vizsgán megjelent a kereskedelmi miniszter kiküldöttje, Ferenczi Ignác mint szakellenőr, továbbá Nesnera Aladár fa és fémipariskolai főigazgató, Békési Ferenc, a szakcsoport elnöke és több cipész mester. Ferenczi Ignác igen szép szavakat intézett a hallgatókhoz, tanulásra buzdíva őket, ugyancsak Nesnera Aladár főigazgató is. A hall-

gatók nevében Riszterer Antal köszönte meg Olár Jusztinnak az oktatást. A hallgatók 38 különféle cipő rajzminiatúrát ügyesen szerkesztve mutatták be.

Képviselőválasztások Aradmegyében.

A jelöltek névsora.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 23.

Most már kialakult a képe az aradmegyei választási hadjáratnak. A kormány — mint teljesen megbízható helyről értesülünk — véglegesen megállapította az aradmegyei hivatalos jelöltek. Minthogy a többi jelöltek neve már napok óta ismeretes, összeállítható az aradmegyei jelöltek névsora.

Aradon: Tisza István gróf (kormánypárti), Barabás Béla (Kossuthpárti).

Pécskán: Herczeg Ferenc (kormánypárti), Vásárhelyi Dezső (Kossuthpárti).

Kisjenőn: Wenckheim József gróf (kormánypárti), Lázár Zoárd dr. (Justhpárti), Goga Oktávián (román).

Borosjenőn: Solymossy Lajos báró (kormánypárti), Bocu Szevér (román).

Máriaradnán: Tagányi Sándor dr. (kormánypárti), Goldis László (román).

Ujszentannán: Wittmann János (kormánypárti), Mahler György (Justhpárti).

Jószáshelyen: Almay Olivér (kormánypárti), Popa György (román).

A jószáshelyi választókerület választó közönsége ma délelőtt képviselő jelölő gyűlést tartott, melyen Almay Olivér földbirtokost kiáltották ki jelöltül. A gyűlésen igen nagy közönség vett részt és a választók pártállásra való tekintet nélkül sorakoztak Almay zászlója alá.

A gyűlés elnökévé Fekete József dr. buttyini orvost választották meg. Óry Sándor gurahonci földbirtokos hosszabb beszéd kíséretében terjesztette be javaslatát és Almay Olivért ajánlotta képviselőjelöltül. Lelkes éljenzéssel, egyhangulag fogadta el a propositiót a gyűlés és mikor Almay Olivér a szószékre lépett, hogy választóihoz szóljon, ovációban részesítették. Almay rámutatott a parlamenti anarchiára és ezután részletesen foglalkozott a munkapárt programjának ismertetésével. Tisza István gróf hívének vallotta magát. Tetszéssel fogadták a jelölt fejtegetéseit, melyeket Jonescu caucsi jegyző tolmácsolott románul. Solymossy Lajos báró ezután felszólította a választókat, hogy az ekzsponált kerület magyarsága fogjon össze és tartsa ki lelkesedéssel Almay mellett.

A kerület függetlenségi pártjának elnöke, Dénes Jakab dr. tetszés közepette jelentette ki, hogy habár nem csatlakoznak is most egyik politikai párthoz sem, de Almayt támogatják, mert ez a magyarság érdeke, amelyet párttekinetek félretételével együttes erővel kell fenntartani.

A gyűlésből a következő táviratokat küldötték el:

Nagyméltóságú Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök urnak Budapesten. Midőn a Nagyméltóságodat ért botrányos sérelem felett a legnagyobb sajnálatát nyilváníta, egyúttal Nagyméltóságod hazafias vállalkozásához a legnagyobb sikereket kívánja a jószáshelyi választókerület mai jelölő gyűlése.

Fekete dr., elnök. Óry Sándor, jegyző.

Ugyanilyen sürgönyt küldtek Serényi Béla gróf földmivelésügyi miniszternek is.

Nagyméltóságú Tisza István gróf urnak Budapesten. A jószáshelyi választókerület mai értekezletén Almay Olivért egyhangulag jelölve, Nagyméltóságodat legmelegebben üdvözli.

Fekete dr., elnök. Óry Sándor, jegyző.

Méltóságos Urbán Iván főispán urnak Aradon. Almay Olivér jelölése alkalmából a jószáshelyi választókerület hazafias üdvözlését küldi Nagyméltóságodnak.

Fekete dr., elnök. Óry Sándor, jegyző.

Délben banket volt, melyen Fekete dr. a királyra, Dénes dr. Almayra, Török Ferenc dr. nagyhalmági szolgabíró Solymossy báróra, Tarján dr. a magyarság és románság összetartására, Jonescu a magyarság és románság testvériségéről mondott felköszöntőt.

Milliomos a tébolydában.

Wilde Oszkár regényhőse.

Távirati tudósítás.

Arad, március 23

Az angol előkelő társaságnak világhírűvé vált alakja fejezte be tegnap egy igen szomorú helyen örömk hajbászásában, gyönyörök kikapcsolásában elfáradt életét. Lionell Forstert tegnap beszállították az örültek házába. Ha Forster rendkívül érdekes egyéniségét nem egy világhírű szépirodalmi munka öröközte volna meg és állította volna az érdeklődés középpontjába, akkor is nevezetes esemény lenne az egykor több millióval rendelkező ember teljes elzűlése. De Forsternek éronél maradandóbb emléket Wilde Oszkár állított *Dorion Gray* című regényében. A most megbomlott agyu arisztokrata a regény főhősének élő alteregója.

Lionell Forster — mint Londonból jelentik — valamikor egyike volt az angol főváros leggazdagabb főurainak, aki az angol arisztokrácia legelső családjával állott rokonságban. Betegségéről a legmagasabb körök már régóta tudtak, de az örültek házába történt beszállítása mégis nagy feltűnést keltett.

Különösen azekben a szellemileg is kiváló társadalmi körökben fordult meg sokat, amelyeknek Wilde Oszkár volt a bálványja. Tizenyole esztendőskorában ismerkedett meg Wildeval. Egyike volt a legszebb angol férfiaknak és sok szóbeszédre adott okot Forster viszonya egy angol ladvél, akire milliókat költött el, s feleségül még sem vette. Általában pazarló természetű volt. Híresek voltak hódításai a nők körül.

A világhírű regény alap gondolata Wildében egy látogatás alkalmával született meg. Forsterrel együtt keresték fel közös barátjukat, Arkster arcépfestőt. Abból a célból mentek el a festőhöz, hogy Forster egyik portréját átfestessék. Mikor megérkeztek a műterembe, a festmény még nem volt ott. Rövid idő múlva belépett a szolga és letette a festményt Wilde elé. A festő szemügyre vette a portré, majd Wildere nézett és mindketten egyszerre elkomorodtak. Mintha azt olvasták volna ki egymás szeméből, hogy az arcépvonásai bennök egy igen szomorú végnak sejtelmét keltették fel. Forster észrevette barátjai elkomorodásának okát és hogy a kínos helyzetnek véget vessen, ketté hasította a képet.

Ez a jelenet inspirálta Wildet regényének megírására. Forster később eltűnt Londonból. Időközben tönkrement. 1908-ban visszatért vagyona roncsaival, mely még akkor is ötszáz-ezer fontra rugott. Ezt azonban csakhamar elvesztette és tegnap mint teljesen vagyontalant, az állami elmeegógyintézetbe szállították.

EGYESÜLETI ÉLET.

Választások a munkásbiztosító pénztárnál.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 23.

Az aradi kerületi munkásbiztosító pénztár ma tartotta meg, a kiküldöttek élénk érdeklődése mellett, rendes évi közgyűlést.

A közgyűlésen Nyáry Vilmos elnökölt. Az előadói tisztet Bak Sándor ügyvezető-igazgató töltötte be, ki előterjesztette az igazgatóság évi jelentését, zárszámadásait és a mérleget. A közgyűlés id. Kristyóry János kamarai elnök indítványára, jóváhagyólag tudomásul vette a zárszámadásokat, elfogadta a felesleg hovatartására vonatkozó javaslatot és az igazgatóságnak, valamint a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt egyhangulag megadta. Az orvcskérdésben Varga Ferenc, Reisinger Sándor, Reinhart Gyula, Fenyő László kiküldöttek hozzászólása után a közgyűlés azt határozta, hogy a megválasztandó igazgatóság feladatává teszi a kérdés tanulmányozását s annak eredménye alapján újabb közgyűlés fog a fix vagy a szabad orvos-választási rendszer kérdésében határozni.

Az 1910-11. évi költségvetések elfogadása után a közgyűlés megválasztotta az új igazgatósági és felügyelő bizottsági tagokat, póttagokat és választott bírósági ülnököket. A választások eredménye a következő:

Munkaadók csoportjából: Igazgatósági rendes tagok: Balázs Kálmán (waggongyár), ifj. Czeiler István, Glück Károly, Hegyi Albert, Hoffmann Antal, Hönig Ottó, ifj. Müller József, Reinhart Gyula, Reisinger Sándor, Steigerwald Alajos. Igazgatósági póttagok: Bérczi Pál, Daimel Lajos, Gruber István, id. Kristyóry János, Olár Jusztin, Réthy Viktor, Steiner József, Szabó Albert, Verbos Nándor, Weisz Márk. Felügyelőbizottsági tagok: Kerpel Izsó, Magyar Ferenc, Maresch Gyula, Nyáry Vilmos, Szántay Lajos, Zerkovitz Rudolf. Felügyelőbizottsági póttagok: Bruckner Lipót, Knöffel Lajos, ifj. Moskovitz Izidor, Oravetz Miklós, Tenner József, Vulcan I. Maxim. Választott bírósági ülnökök: Assael Károly, Boros János, Balogh Dávid, Czeiler István, Czernóczky Mihály, Frick József, Fleischer Adolf, Georgiadesz József, Glück József, Kalmár József, Kaszab Géza, Kremer János, Probst Mihály, ifj. Radoosányi János, Sebesy Ferenc, Schaefer Rikárd, Stark Sándor, Szablóczky László, Szathmáry Károly, Tabakovits Emil. Választott bírósági pótülnökök: Bräuner Vilmos, Dioker József, Fábrián József, Fenyves Károly, Fock Gábor, Juhász István, Lengyel Manó, Ondrejkovits János, Pápay Lajos, Stoll Béla, Titteltóber Vilmos, Weil Alajos, Budapesti kiküldöttek: Hegyi Albert, Hönig Ottó, Reinhart Gyula. Pót kiküldöttek: ifj. Czeiler István, Czeiler István, Daimel Lajos, Hoffmann Antal, Kaszab Géza, Reisinger Sándor, Steigerwald Alajos, Steiner József, Szathmáry Károly.

Biztosított alkalmazottak csoportjából: Igazgatósági rendes tagok: Varga Ferenc, Csepely László, Baranyi Ferenc, Kontz Ferenc, Balogh János, Szócs János, Maudit Emil, Fenyő László, Schiesz Antal, Kakujay Ödön. Póttagok: Czinczer József, Fuchs Adam, Domsits László, Nesztheimer Jakab, Kovalovszky Ernő, Paul Henrik, Farkas Ferenc, Mády Sándor, Kártyás Lajos, Mautner Márkus. Felügyelő bizottsági rendes tagok: Schwartz József, Bergsmann Géza, Holló János, Gerő Armin, Holtzinger Keresztély, Stoll Rezső. Póttagok: Filadelfi Adolf, Dániel Hugó, Schwartz József, Gruber Imre, Rónay Ödön, Vasóczy Károly. Kiküldött rendes tagok: Schiesz Antal, Varga Ferenc, Maudit Emil. Póttagok: Kontz Ferenc, Fenyő László, Csepely László, Kakujay Ödön, Mautner Márkus, Farkas Ferenc, Szócs János, Baranyi Ferenc, Kártyás Lajos. Választott bírósági rendes tagok: Wallinger István, Spitz Ignác, Tomán János, Deák Ágoston, Gerő Gyula, Barta István, Drengács József, Fischer Béla, Gál Gyula, Andrassy Gábor, Dospoly Géza, Takács Lajos, Wirth József, Schnee Adolf, Volf Adam, Burger József, Szabady Géza, Székessy Sándor, Sehnur Jakab, Nádvornik István. Választott bírósági póttagok: Kápferkopf Mátyás, Lischer Ernő, Szabó Pál, Popovics Demeter, Ruppert György, Raumann Lipót, Volf Lajos, Gelos Ferenc, Szabó Lajos, Szusza Lajos, Raucher Emil, Stoll Emil.

A közgyűlés a választások befejezése után véget ért.

Politikai apróságok.

Fölhúzták a zsilipeket s teljes erejével zuhog a politika zuhatagja. Most szabad a korteskedés, megindult a hadjárat, amelyhez annyi verejték, fáradtság tapad s amelyből oly sok humor csöpög.

A v. országgyűlési képviselők tajtékzó szenvedéllyel járják be az országot és megdolgozzák az egyszerű népet a választás napjáig. Különösen azok lihognek kétségbeesett ambícióval, akiknek okak van félni a mandátumukat. Ezeknek ugyanis nincs más keresetforrásuk, mint a képviselőség és annak járuléka. Ezek félnek, hogy a névjegyükön a jövőben csak ez lesz olvasható:

beesésjési Váltónnyargalossy Imre
v. orsz. képviselő.

Ez mindenestre elég hangzatos cím, de foglalkozásnak kissé problematikus és erre még a *Kajászszentpéter és Vidéke Takarékpénztár* R. T. se számítolna le egy 50 koronás váltót.

Tehát meg kell szerezni azt a drága, (némeleknek csakugyan drága) kis mandátumot, amely megnyitja az utat a parlamentbe, meg a panamák birodalmába.

Ennek megkaparintása végett mindent el kell követni. Természetes, hogy ebben a nagy erőlködésben aztán a humornak is szép aratása van. Ilyen kortes-humor-virág ez a kis közelemény is, amely egy nagy alföldi város két filléres kis lapjában jelent meg:

— *Főszerkesztőnk a külterületen.* Vasárnap szives meghívás folytán K. B. főszerkesztőnk Barackost, Peceroéshátot és Mátyáshalmot látogatta meg, utóbbi helyen végignézte az ifjúsági egyesület által rendezett műkedvelői előadást. Délben főszerkesztőnk szeretett időjósunknak, Török Ernőnek vendége volt ebéden, élvezvén a tanyai hajlék magyaros vendégszeretetét, délután a barackosi olvasóköri jelent meg főszerkesztőnk, hol a megjelent 150—160 tagu puszta érdekelttség élén K. László lelkész, a kör elnöke üdvözölte, örömeinek adva kifejezést, hogy főszerkesztőnk a K. elnöksége melletti értekezlet képviselőjelöltül kiáltotta ki. Hosszan éljenzték erre úgy K.-t, mint főszerkesztőnk, ki is elhárította magától a dícséretet, azt mondván, hogy most nem képviselőjelöltségről, hanem a pusztai lakosság sérelmeinek orvoslásáról legyen szó. Megtárgyalták azután a pusztai központi orvosi állás, a gazdasági kisvasút, a vadviszabályozó társulat, a lelkész állandósítása stb. ügyét. — Később a peceroésháti olvasóköriben tett látogatást főszerkesztőnk, hol Török Ernő tb. elnök üdvözölte s felemlítette, hogy szívevel-lelékkel osztja az ősz hazafinak, K.-nek ajánlását, melylyel főszerkesztőnk akarja képviselőül, ehhez Peceroés is eszallakozik, — mondá Török Ernő, éltetvén főszerkesztőnk, mint 48-as Justh-párti képviselőjelöltet. Mátyáshalmon szintén kitüntető szíveséggel fogadták főszerkesztőnk, ki is kívántra pár beszédet mondott, további virágzást kívánván az egyesületnek.

Igy szerepel főszerkesztőnk, akiről most annyit írunk, mint máskor a miniszteri látogatásokról szokás.

A Justh-párt tudvalevőleg újabbán fölvette programjába az általános titkos községenkénti választójogot is. Ezzel a nemzetiségi szavazókat akarják megnyerni. Amikor a parlament botrányát a Justh-párt néhány tagja a napokban elkövette, oltainte nem akartak jelentkezni a tettesek.

— Valamennyien követték el, — kiáltották, — az egész párt tette.

— Szóval titokban szerették volna tartani a verekedés tetteit. Erről már előt is faragtak azok, akik ezzel foglalkoznak.

— A Justh-párt — mondták — nem tudta megcsinálni az általános titkos választójogot, hát csináltak általános titkos verekedést.

Nagy Sándor dr. ma érkezett haza Budapestről. A kávéházban körülfojták és interpellálták:

— Hát te nem ütötted a miniszterelnököt?

— Nem. Én nem nyultam hozzá.

— Miért nem? Hiszen te nagyon harcoss politikus vagy.

— Nem is azért — szolt Nagy dr. — mintha szeretném Kbuent, hanem azért, mert én férfi tes-téhez még sohase nyultam.

IRODALOM ES MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Csütörtök: Luxemburg grófja, operette. (A bérlet.)

Péntek: Nincs előadás.

Szombat: Nincs előadás.

Vasárnap: Délután mérsékelt helyárrakkal: Elvált asszony, operett. Este rendez. helyárrakkal Luxemburg grófja, operette. (B bérlet.)

Hétfő: Délután mérsékelt helyárrakkal: Lili, operette. Este rendez. helyárrakkal: Luxemburg grófja, operette. (C bérlet.)

* *Diszeladás Aradon.* A Zichy János gróf vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter kormányzata alatt álló *Országos Gyermekszanatórium Egyesület* zászlót bontott, hogy gondoskodjék azoknak a szegény elhagyott kisdeteknek szanatóriumi ápolásáról, akik évről-évre ezer és ezer számra a kellő és megfelelő ápolás hiányában a pusztulásnak vannak kitéve. E magasztos cél javára április 11-én az Aradi Nemzeti Színházban olyan nagyarányú diszeladás lesz, amelyhez fogható az ország egyetlen vidéki színpadán sem volt eddig. Színe fog kerülni három népszerű operának egy-egy felvonása, dalszínházunk illusztris művésznőinek és művészeinek vendégfelléptével, azonkívül pedig egy külön hangverseny műsor is emlékeztetéssé fogja a színházi estét tenni. A monstre diszeladás keretében a *Carmen* egy felvonásában fel fognak lépni Fodorné Aranka a címszerepben és Környey Béla mint Don Jose; — Hamletben fog az aradi Nemzeti Színházban ezuttal először fellépni B. Sándor Erzsí; A Bohémélet Mimijében fog fellépni M.-Szoyer Ilonka és egy ballet szót fog lejtteni Nirschy Emilia, az Operaház prima-ballerinája, aki Aradon ezuttal mutatkozik be. Az aradi filharmonikus társaság népszerű gárdája is szerepelni fog egy zenekari számmal, melyet a színpadon fog előadni. — A nagyérdemű és a humanitárius cél szempontjából minden pártolásra érdemes előadásra előjegyzéseket már is elfogad Szendrey Mihály igazgató irodája.

* *Luxemburg grófja* összes zenészművei kaphatók Weisz Leó könyv-, papír- és zeneműkereskedésében Aradon, Minorita-palota. Városi és megyei telefon 230. 6861

* *Jogások Lapja* címmel ma tartalmas lap indult meg Aradon. Szerkesztői: *Reisinger Ferenc dr.* és *Bedő Árpád dr.* A havi folyóiratba az aradi jogászvilág több kiváló tagja írt cikkeket.

* *Álarckészítő.* Régen volt hatásosabb atrakciója az Urániának, mint az Álarckészítő című dráma. Egy szerencsétlen, indulatos ember tragédiája játszódik le előttünk, aki első felhevülésében halálos ütést mér feleségére. Napekig tart az asszony haláltusája. Közben a férj összes álarcait az asszony képére formálja. A farsang napján hal meg az asszony. A szerencsétlen ember lesújtottan áll a boltjában, miközben elvonul ablaka alatt a farsangi menet. Minden álarcos fejét elhunyt felesége maszkja takarja, ami végzetes hatással van a szerencsétlenre. Riadtan hátrál az álarcosok elől, aztán élettelenül esik össze. A megrázó hatású képet csütörtökön mutatják be utoljára. 241

A függetlenségi párt aradi jelölése.

Justh Gyula nyilatkozata.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 23.

A parlament feloszlata után a választó közönség a képviselő választások előtt áll. A küzdelmek tere a kerületekben kezd kialakulni. A mai napon egy nevezetes esemény az aradi mandátumért meginduló küzdelmeknek is érdekes színezetet adott.

Justh Gyula, a függetlenségi párt elnöke ma Aradon tartózkodott és ezt az alkalmat felhasználta arra, hogy látogatást tegyen Nagy Sándor dr.-nál, aki tudvalevőleg Justh benső hivei közé tartozik. Justh, Nagy Sándor dr.-ral, az aradi választásokról beszélgetve érdekes és az aradi képviselő választás lefolyására nézve fontos megállapodásra jutott.

Kijelentette ugyanis Justh, hogy a párt Aradon minden körülmények között jelöltet fog állítani; felszólította Nagy Sándort, hogy Müller Károlyval karöltve szervezzék meg a pártot és állapodjanak meg a jelölt személyében, akinek megválasztása körül egyébként ő is szívesen segítségükre lesz az aradiaknak.

Tehát a Justh-párt a legutóbbi békítő kísérletek dacára se hajlandó a teret egy kerületben sem Kossuth Ferenc pártjának átengedni küzdelem nélkül. Az aradi választó közönség is szemlélője lesz annak a harcnak, amely az egykor hatalmas függetlenségi pártot szétrobbantotta és amely a most eljövő politikai kampányban folytatódni fog, ha csak az utolsó pillanatban a pártok megegyezésre nem jutnak.

Ez utóbbi esetre lehet következtetni abból a kijelentésből, a mit ugyancsak a mai napon Nagy Sándor dr. tett Barabás Béla dról, aki — Nagy Sándor szavait idézzük, — így nyilatkozott:

— Az esetre, ha a Justh-párt Aradon jelöltet állít, akkor én a testvérharc elkerülése céljából a küzdőtérrel visszavonulok.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ *Megrágalmazott építési felügyelő.* Ifju Máncics Károly a múlt év június havában a nyári színház tetőzetét kátrányozta. Miután nagy zajjal dolgozott, Kulcsár Lajos, a színház gazdája figyelmeztette, ne zörögjön úgy a tetőzetten, mert a színházi személyzet nem tud próbát tartani.

— Nekem sietnem kell — válaszolta Máncics — mert úgy sines sok haszon a munkán. A gazdám az 50 fillér négyzetméterenkénti árból 10 fillért Weber János városi építési felügyelőnek fizet.

Weber megtudta Máncicsnak ezt a kijelentését és rágalmazásért feljelentette. Az aradi királyi törvényszék hivatalból üldözendő rágalmazás vétsége miatt Máncics Károlyt ma hatvan korona pénzbüntetésre ítélte.

§ *A tolvajszóvetkezet büntetése.* Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy az aradi büntető törvényszék több tagból álló tolvajbanda bűnügyét kezdte tárgyalni. A banda négy főalakja: Csernye Aron, Fejes Péter, Bogya Aron és Ranka Arszsá sikulai román parasztlak, akikkel még egy egész csomó ember

került orgazdaságot a vádlottak padjára. A törvényszék a négy tolvajt hat-hat hónapi börtönrre, az orgazdákat pedig három-három hónapi fegháza ítélte.

HIREK.

ARADI HÖLGYEK — TISZÁNAK.

*

Az asszonyi léleknek finom, utánozhatatlan tulajdonsága, hogy a legkellemetlenebb dolgokat is úgy tudja fordítani, hogy abból kedves hatás fakadjon. Amint némelyik piktor egy esetvonással a síró aróból nevetőt, a csunyából szépet tud csinálni: az asszonyoknak egyetlen ötlete kell hozzá, hogy a csunya, röstelni való eseményeknek is bájos emlékei maradjanak meg.

A politikának izetlen, csunya emlékei közé tartoznak a záptojások, amelyekkel az aradi utcavirágok közül néhányan Tisza István gróft megdobálták. Kiknek az áldozatkészsége szerezte meg a tüntetésnek ezt az eszközeit, kik felelősek azért, amiről a dobálósok maguk se tudták, hogy miért teszik — jó nem is fessegetni. A dolognak meg volt a jobb oldala, hogy Tisza István gróf maga tudta legjobban annak igazi értékét, — ezen túl pedig nem is kell beszélni róla.

Hamarosan el is futott volna az emlékezés a záptüntetés fölött, ha több aradi hölgy nem idézi föl azt, olyan formában, amely megkap a hangulatával, kedves stíluszerűségével. A gyűlölködés szimbólumához hasonló alakban adják át Tiszának a szeretet jelét: a záptojás után — a húsvéti tojást. Virágokból, hogy az minél kedvesebben szóljon a nők rokonszenvére.

Húsvétkor adják át Tisza István grófnak a figyelmességnek ezt a megnyilatkozását. Rózsaszínű szegfűkből való párnán fehér szegfűkből font hatalmas tojás, fehér szalaggal, a mely ezt a felirást viseli:

Aradi hölgyek — gróf Tisza Istvánnak.

S a nagy politikust, akisohase kereste és sohase szerette a népszerűség jeleit, az ünneplés megnyilatkozásait, bizonyosan örömmel érinti ez a húsvéti ajándék. Nem azért, mert ováció, nem azért, mert neki szól a legkevésbé azért, mintha az aradi tüntetés az ő lelkében olyan nyomokat hagyott volna, a melyeket ily módon kellene elenyésztetni. De azért, mert a női léleknek finom megnyilatkozása, a mely a politikában is megtalálja a vonzó színeket, a tiszta hangulatot.

A Tisza István grófnak szánt ajándék holnap délután látható lesz a Scherhag testvérek virágüzletében.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint a hó 24-én az időjárás: változékony, enyhe, elvélve csapadék.

— Az aradi háziesred ünnepe. A 33. gyalogezred ma délelőtt ünnepelte az olaszországi Mortara és Novarra faluk között vívott ütközet hatvanegyedik évfordulóját. Az ünnepelet tábortábori mise nyitotta meg, melyet Allersdorfer Julián katonai lelkész szolgáltatott. Ezután Barbini Sándor tartott, az ezred dicsőséges multját méltató beszédet, melyet magyarul és románul tolmácsoltak a katonáknak. A beszédek végeztével kiosztották a Gyulai ösztöndíj jutalmait majd délben a tiszt kasszinó éttermében ünnepi ebéd volt, amelyen Varjassy Lajos polgármester is részt vett. A polgármester bé'afalvi Fekete Miklós tábornok és Barbini Sándor ezredes között, az asztalfőn foglalt helyet. Fekete tábornok a királyra, Barbini ezredes a tábornokra és Varjassy polgármesterre mondtak felköszöntőt. A polgármester lelkes szavakban az ezred tisztikarát éllette. Beszéde után az ezred zenekara a Rákóczi-indulóra zendített rá.

— Roosevelt Budapesten. Berlinből táviratozzák: Roosevelt Tivadar, az Egyesült Államok volt elnöke május 10-én érkezik Berlinbe. A miniszterek, a diplomáciai testület tagjai és az amerikai újságírók a határig eléje utaznak. Roosevelt valószínűleg 8 napig tartózkodik Berlinben, ahol meg fogja látogatni Vilmos császárt. Roosevelt Berlinből Bécsbe, onnét pedig május végén Budapestre utazik.

— Nagyhéti istentiszteletek a minoriták templomában. A katolikus egyház nagy ünnepeit, Krisztus Jézus halálának és feltámadásának emléknappjait mély jelentőségű szertartásokkal ünnepeleli mindenütt a keresztény világ. A nagyhéti és húsvéti istentiszteletek és szent szertartások a minoriták templomában a következő sorrendben lesznek:

Március 24, nagycsütörtökön: délelőtt 9 órakor ünnepélyes szentmise, délután 3 órakor Jeremiás próféta siralmi. Március 25., nagypénteken: délelőtt 9 órakor előszentelt mise, utána szentbeszéd, tartja Monay Ferenc dr. rendi titkár. — Délután 3 órakor lamentációk, utána szentbeszédet mond Kubicza Imre hitoktató. Este 6 órakor Szentségbetétel. Március 26, nagyszombaton: reggel 7 órakor Szentségkítétel, 8 órakor tűz- és vízszentelés, fél 10 órakor nagymise. Este 6 órakor feltámadási szertartások és körmenet. Március 27., húsvétvasárnapján: reggel 6 órakor húsvéti ételek megáldása, 7 órakor szentmise, utána szentbeszédet mond Straubert Benedek segédlelkész, 8 és 9 órakor szentmise. Fél 10 órakor szentbeszéd, mondja Monay Ferenc dr. 10 órakor ünnepélyes szentmise. Fél 12 órakor szentmise. Délután 5 órakor szentbeszédet tart Chrappa Sándor dr. hitoktató, ezután ünnepi vacsere és áldás. Március 28., húsvéthétfőn: reggel 7 órakor szentmise, utána szentbeszéd, tartja Bagáry Norbert segédlelkész. 8 és 9 órakor csendes mise. 10 órakor ünnepi mise, fél 12 órakor szentmise. Délután 5 órakor szentbeszédet mond Laczkó Dénes hitoktató, ezután litánia és áldás.

— Győrffy báró aranybányája. Megirtuk, hogy a koalíciós kormány közvetlenül távozása előtt megvásárolta Győrffy Árpád báró lunkóji és gyalumárei aranybányáját 500 000 koronáért. Arról is megemlékeztünk, hogy az új kormány pénzügyminisztere nem hajlandó kifizetni a vételárat, mert nincs pénz az államkasszában és mert előbb meg akar győződni arról, hogy koalíciós elődje nem e kötött rossz üzletet. Mint most avatott forrásból értesülünk, a pénzügyminiszter már meggyőződött az üzlet kedvező voltáról. A szakértői becslések szerint a bányában 60 millió korona értékű ásványkincs hever. A tellérekben előforduló aranyat 2650 kilogrammra, az ezüsttartalmat 9353 kilogrammra becsülik s ezenkívül kimutattak 4000 tonna rezet, 100.000 tonna ólmot és teteemes mennyiségű horganyt. Ez az állami bányavásárlás tehát nem mondható szerencsétlennek s ezért Győrffy Árpád báró már legközelebb megkapja az ötezrezer koronáját.

— Házasság. Kelemen Ignác fővárosi tanár március 27-én, vasárnap tartja esküvőjét Eckstein Etta tanítónővel, Eckstein Mór aradi tanító leányával. Az esküvő délelőtt 11 órakor lesz az aradi zsidó templomban.

— A romániai zsidók Károly királynál. Bukarestből táviratozzák: Károly király tegnap a benszüllött zsidók küldöttségét fogadta, akik emlékiratot nyújtották át neki a romániai zsidók helyzetéről. Előadják ebben, hogy egyes polgári jogoktól meg vannak fosztva és több megszavazott törvény kedvezményét nem élvezik. A király kegyesen fogadta a küldöttséget, melynek tagjaival fél óra hosszáig elbeszélgetett és dicsérőleg emlékezett meg a benszüllött romániai zsidók hazafiasságáról. A küldöttség a királyi kihallgatás után a miniszterelnökhöz, a kamara és a szenátus elnökeihez ment, akiknek szintén átnyújtotta a memorandumot.

— Gyilkos rendőrök. Rómából jelentik: A Via Fratina egyik házában titokzatos gyilkosság történt pár nap előtt. Ismeretlen tettesek megtámadtak egy orosz férfit, megölték a holttestet egy börtöndben elrejtették. Azt hitték, hogy nihilisták tették el láb alól az áldozatot. Ez nem felelt meg az igazságnak, mert amikor a holttestet megtalálták, a római rendőrfőnök kijelentette, hogy a gyilkosságot oly módszerrel és technikával hajtották végre, amint csak rendőrséghez tartozó szakemberektől telik. Ezt a véleményt a nyomozás adatai megerősítik. Arról értesült az olasz rendőrség, hogy a gyilkosokat Oroszországban kinyomozták és hogy azok orosz rendőrök, akik Varsovában még mindig szabadlábon vannak. Magasabb parancsra ölték meg Rómában Taranovits Edmundot, még pedig azért, mert kilépett a titkos rendőrség szolgálatából és leleplezéseket akart közzé tenni. Az olasz kormány eddig eredménytelenül kérte a gyilkosok kiszolgáltatását.

— Millio korona egy gyöngyszemért. Newyorkból jelentik: Az itteni ékszer-import cég, Dreicer és Társa tegnap eladta a birtokában lévő világhírű Dudley gyöngyszemet egy millió koronáért. A cég a vevő nevét nem akarja elárulni. A főnök azt mondta egy újságírónak, hogy nem is tudja a vevő nevét, mert az bejött az üzletbe, megpillantotta a gyöngyöt, megkérdezte az árát és egy előkelő bankra kiállított csekkel fizetett. A gyöngynek érdekes története van. Egykor a spanyol királyi családé volt, de ellopták tőle és hosszú ideig nem tudta senki, hová lett. Mikor ismét előkerült, Dudley herceg vásárolta meg. Tőle szerezte meg az amerikai cég, amely csak vám fejében hetvenötezer koronát fizetett. A gyöngy a madridi királyi képtárban egy festményen van megőrizve.

— Közgyűlés a női kalaptük ellen. Csikágóból jelentik: A városi közgyűlés tegnap a női toaletti egyik legfontosabb alkatrészét, a hadihajó nagyságu kalapokat rendszabályozta meg. Az elkeseredett férj, aki egyszersmind városatyja is, azt indítványozta, hogy az óriási kalapok kipusztítását a kalaptükön kezdje meg a város. A földgömb alakú kalapot vendégoldal hosszúságu nélkül viselni nem lehet. „Indítványozom ezért, — dörögte a bátor férfiú — hogy mondjuk ki: a tükből csak egynegyed centiméternyi állhat ki.” Hosszas és komoly tárgyalás után a közgyűlés elfogadta az indítványt. A karzatokat ez alkalommal zsúfolásig a hölgyek töltötték meg, akik az ellenük irányuló indítványt füttyüléssel, lármával, a magyar parlamentben legutóbb használatossá vált frazeológiával kísérték és a tárgyalást megzavarták. A szüfrasettek kiáltványt boosítottak ki, melyben felhívják a nőket, hogy a határozatnak ne engedelmesskjenek.

— Különösen a csárdásban. Az újságírás egyhangu unalmába némi derűt csepegtet Titelben megjelenő lapársunk, A Csajkás, amely hétről-hétre, akár esik, akár fu, de rendszerint megjelenik és imádandó pontossággal értesít Titel és a titeli járás összes társadalmi mozgalmairól. Onnan tudjuk meg például azt is, hogy Jakab Béla titeli állomásfőnököt áthelyezték. Hogy ki volt, mi volt ez a Jakab Béla, azt A Csajkás a következő emelkedett hangon napibírban regéli el:

Nagy sajnálattal kell tudomásul vennünk ezt a távozást, mert Jakab Bélában nemcsak a pontos, szives, mindig szolgálatra kész tisztviselőt szerettük, hanem mert társadalmunkban általában szeretett, tisztelt egyén volt s minden mulatságunknak előtáncosa, kivált a csárdásban. Örökös jókedve, dalos hangulata miatt mindenki szerette.

— A kivándorlási hiénák. Sátoraljaujhelyről jelentik: A galiciai kivándorlási zugügynökök működése napról-napra nagyobb mérveket ölt. A mezőlaborai esendőrség a napokban 15 zempléni lakost fogott el, a kik zugügynökök segítségével akartak Amerikába vándorolni utlevél nélkül. A mezőlaborai határrendőrség a kivándorlókat elűzte, a zugügynököket pedig a sátoraljaujhelyi kir. ügyészségre kísértette. A radványi esendőrség járóra a Bálinttanyán tetten ért két galiciai parasztot, a kik a tanyai embereket kivándorlásra csábították. Az egyiket, Patriz Riezt, elfogták, ki két koskóci leányt kísért tiltott uton, a másik, Szkanyik János 18, többnyire hadköteles legényt összeszedve, gyalog ment a határ felé. Szkanyik a legényektől minden pénzt magához véve, a kiskoloni erdőben megszökött tőlük. A legények két napig várták visszajövetelét és azután gyalog indultak hazafelé. Homonnán a legények felismerték a magát biztonságban érő Szkanyikot és a esendőrség segítségével elfogták. Beszkiden egy fej nélküli emberi hullát találtak. Megállapították, hogy Lazor Péter kertésztelepi lakos hullája, ki január első napjaiban amerikai kivándorlókat tiltott uton kaulazolt át a határon és azóta nyoma veszett. A nyomozás megindult, vajjon nem büntény esete forog-e fenn.

— Szerencsétlenség az építkezésnél. Balta Mitru kovaszinczi lakos Tudur Mihály napezamos segítségével a házán átalakítási munkálatokat végzett. Az egyik falat aláásták, hogy kidőntsék. A fal a számítás ellenére más irányban dőlt ki és maga alá temette Baltát és Tudurt. Mindketten életveszélyesen megeérültek.

— Testvérgyilkosság. Makóról jelentik: Csanádpalotán Szikesai János gazdának két fia volt, kik közül Mihály szorgalmas, józan életű, míg János dologkerülő és korcsmázó volt. Szülei korholása miatt elhagyta a házat és valósággal a falu rossza lett. Mihály öcsését bántotta a dolog és elment tegnap este a korcsmába, hogy rábeszélje bátyját a józan életre és hogy térjen vissza szüleihez. János engedve e felajánlásnak hazament, de otthon hirtelen feldühödött és öcsésének rontva, azt vasvillával agyenverte. A gyilkost elfogták.

— Tolvaj rendőrbiztos. Szegedről írják: Radojesios József, Ráday híres rendőrbiztos, ki kiváló nyomozó képességgel bírt, most maga is bünt követett el. A 70 éves nyugalmazott rendőr betört Nové Róza lakásába és onnan 400 korona pénzt ellopott. A gyanu rögtön a feltűnően költsékes Radojesiosra irányult, ki eleinte tagadt, de ezután bevallotta bűnét. A bűnvádi eljárás ellene megindították.

— A nemzetközi zsebmetsző. Megirtuk, hogy tegnap az aradi vasut állomáson letartóztattak egy nemzetközi zsebmetszőt, akit tetten értek. Green Nándor főkapitány ma újból kihallgatta a tolvajt, de az megtagadott minden vallomást. Büntetéséről sem akart adatokat szolgáltatni. A rendőrség azonban megállapította, hogy az Temesvár felé szökött és megtette a szükséges intézkedéseket az elfogtatására.

— Ékszerablók. Nyiregyházáról írják: Néhány hét előtt jelentették, hogy a nyiregyházi rendőrség egy veszedelmes ékszerolvajbanda két tagját: Müller Jánost és Bognár Juliannát elfogta. Mindketten beismerték, hogy Nyiregyházán Szakolyi Ferenc földbirtokostól 16,000 korona értékű ékszer és Miskolcon Klein Sámuel ékszerésztől 10,000 korona értékű ékszer loptak, az eperjesi rablógyilkosságot azonban nem akarták beismereni. Az ékszerolvajok ügyében a vizsgálóbíró a nyomozást befejezte és ügyükben a főtárgyalást április 1-jére tűzték ki.

— Merénylet, vagy öngyilkos kísérlet. A budapesti rendőrség ma letartóztatta Bokros Sándor 24 éves teknikust, akit mostoha-anya, Bokros Lajosné, született Darányi Mária postaltiszt neje azzal vádol, hogy leskarta lőni. Bokros az utóbbi időben sokat ivott. Tegnap este is részegen ment haza és amikor mostohaanyja ezért szemrehányást tett, a fiatal ember revolvért vett elő és Bokrosnéra lőtt, a golyó azonban nem talált. Bokros azzal védekezik, hogy szerelmes volt egy leányba, de házasságukat szülői ellenezték. Ezért öngyilkos akart lenni. Mostohaanyja félremagyarázta öngyilkos kísérletét és ellene intézett merényletnek hiszi. A rendőrség a védekezés dacára letartóztatta a fiatalembert.

— Meghalt az ijedtségtől. A Kurticshez tartozó Hámory-féle pusztán tragikus körülmények között halt meg egy kis leány, Marián Léna. Amint az uton játszadozott, egy kecsi ment arra, amely a játékban elmélyedt kis leányon keresztül ment. Csodálatos módon azonban a leányka nem sérült meg, hanem az ijedtségtől meghalt. Szivazéhihűdés ölte meg.

— Tavaszi levélpapír vásáron, melyet Weiss Leó aradi papirkereskedő-cég rendez, a legdivatosabb és legizlésebb levélpapírok kerülnek eladásra bámulatos olcsó árakon. A cég például 100 levélpapírt és 100 bélelt borítékot, tehát összesen 200 darabot 1-40 K. ért árúsit. 6861

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban március 23-án a következő születéseket és halálozásokat jelentették be és házasságot kötöttek: Született: Voian Moleutius napszámossal József nevű fia, Márk János önálló fuvarosnak Mária nevű leánya, Gömöri János vonatmálháznál János nevű fia, Neszmerák Kálmán postatisztnek József nevű fia, Kvasznitska János kőművesnek János nevű fia, Pasku Flórián önálló fuvarosnak Traján nevű fia, Sirkó Lajos sirásó napszámossal Mária nevű leánya, Philip Gusztáv napszámossal Károly nevű fia, Náhlik Antal szabónak Béla nevű fia. Meghalt: Petróczki Julia 62 éves földmives napszámossal, Sárkány Róza 9 napos leány, Cservenka Zoltán 6 hónapos fiú, Farma Péter 42 éves hivatalos, Nikora Péter 82 éves szegényházi ápoló, Kirnyeszk Juon 67 éves földmives napszámossal. Házasságot kötött: Kocsis József máv. fékező Nagy Juliannával, Szász Sándor lámpagyújtó Zsarkó Veronával.

— Az ország egyik leghíresebb bábaképzőintézetének igazgatójára írja: A Ferencz József-keserűvizet állandóan alkalmazom és bizonyíthatom, hogy a „Ferencz József“ viz a gyermekágyasoknál is a legjobb hashajtó. 251

— Tavaszi újdonságok megérkeztek Hege-düs Gyula üzletébe, Arad, Andrassy-tér 15. A legszebb bőr és selyem női táskák, utazó készletek, utazó bőröndök, sport-cikkek, tenniszverők tenniszlábok, tenniszlabdák, gumi, futball és füles labdák, a legszebb sétabotok, játékaruk, husvéti illatszerek, husvéti locsolók, háztartási kefe- és pipere áruk stb. nagy választékban és mélyen leszállított árban. Megyei és városi telefon 506. 257

— Francia likőrök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likőr aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 249

Aradi Ipar- és Népbank
Intézeti tőke 3,300,000 korona.
Pénzváltó-üzlete
részvényekre, sorsjegyekre kölcsönöket ad,
tőzsdéi megbízásokat
a legkülansabban intéz el.
B e t e t e k e t
1122 a lehető legjobban kamatoztat.

A primadonna kalandja

Kikuplázott rendőr.

Ha a banda szól . . .

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 23

A tavaszi nap sugarai aranyozták be a napokban a szegedi Széchenyi-téri korzót, amelyen ugyanakkor egy katonabanda játszott. De ebben az időben ugyanott egy történet is lejátszódott, amelynek hősnője, Krémerné Hegyi Lili viszont a szegedi színházban játszik. A történet hőse ellenben csak a papíron hős, a civil életben rendőr, aki a verekedéseknél rendszeren a meg nem jelentek névsorában szerepel. A katonabanda igen szépen trombitázott, a bombardon bugott, a flügelhorn üvöltött, a nagydob nagydobolt, a kisdob kisdobolt, a cintányér tányérozott, a fuvola flótázott, a flóta fuvolázott, nagyon szép volt mindez és a szegedi paprikás nénik szemébe köny szökött, részben a gyönyörűségtől, részben mert a szél szemükbe fujta a paprikát. A katonákat rendőrkordon őrizte, hogy valamiképpen el ne lopják őket és hogy a rendőröknek is legyen némi foglalatosságuk. Ekkor jött Krémerné Hegyi Lili, a primadonna, két urral, mert ő is akart élvezni és betévedt a rendőrkordonon belül. De jött a kettes számú rendőr is és így szólt:

— Pardon, tisztelt nő, a katonák rendőri felügyelet alatt állnak, tessék kívül sétálni. — És gyöngéden oldalba lökte öngyűségát.

— Óh, köszönöm a szives figyelmeztetést, — válaszolt udvariasan Krémerné Hegyi Lili és kezes szeretettel pihent meg a kettes számú rendőr képén.

Ezután felváltva gesztikuláltak a rendőr és a színésznő, mindaddig, amíg el nem unták a dolgot. Akkor karonfogva a rendőrségre mentek és bejelentették egymást. Mindketten igen tárgyilagosan mondták el az esetet, csak épp az adott utlekekről feledkeztek meg. A kapottakról ellenben hiven beszámoltak. A rendőrségen természetesen megígérték, hogy sürgősen megvizsgálják az ügyet, de Krémerné Hegyi Lili nem az a nő, aki az elintézésnek ilyen módjával megelégedett volna. Krémerné Hegyi Lili drámai igazságszolgáltatást akart. És a drámai igazságszolgáltatás magától kínálkozott. Este ugyanis Rip van Winkle került színre, amelyben Krémerné férje játszott a főszerepet. Nagyszerűen játszotta. Amikor kihúzták a kut fenekéről, ahol husz évig aludt, gyönyörű áriát énekelt el, ilyenformán:

— „A kettes számú rendőr sze-ha-már,
A kettes számú rendőr hű á-lye.“

És egész áldott este nem beszélt egyébről. Ezzel azonban még nem végződött be az ügy, mert most a rendőrség huzta föl az orrát és a rendőrkapitány legközelebb elégtételt kér a rendőrség egyik tagjának megsértéséért.

Ilyen bajok történnek Szegeden, ha a katonabanda trombitál.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357

Kiadóhivatal és hirdetés osztály — 151

==== Rendkívüli olcsó árakban árusítunk ====

férfi öltöny, felöltő és fiu ruhákra tiszta gyapju szöveteket.

LEICHNER és FLEISCHER Arad, Szabadság-tér 17. — Telefon 475. szám.
Kizárólagos posztó gyári raktár. 1326

A kis gyermek ELPUSZTUL?

Adjon neki SCOTT-féle csukamájolaj Emulsiót és örömmel fogja tapasztalni, hogy állapota azonnal jobbra fordul, hogy csakhamar fejlődésnek indul és jókedvűvé válik.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

már gyakran visszaszólította szüleitnek szeretett gyermeküket a halál kapujától.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

a legkiválóbb, úgy tisztaság, valamint az emészthetőség és gyors hatás tekintetében. 5741/3

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

AN EMULSIÓ VÁSÁRLÁSÁNAK MINDENKÉPP A SCOTT-FÉLE MÓDSZER VÉDELMEZÉSÉRE KÉRJÜNK FIGYELMEZÉST. A HÁLÁST KÉRJÜNK FIGYELMEZÉSRE VENNÜNK.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Bikavásár Aradon. Az Aradmegyei Gazdasági Egyesület ma délelőtt tartotta meg az idei bikavásárt a honvédhuszár laktanya mögötti barak-istállóban. Vásárhelyi József igazgató-elnök nyitotta meg a vásárt, melyen a környékbeli földbirtokosok, nagyszámu vásárlóközönség és az aradi, szegedi, temesvári, nagyváradai és szolnoki magyar királyi gazdasági felügyelők jelentek meg. Felhajtották összesen 138 bikát, melyből elkelt 65 darab, összesen körülbelül 40,000 korona értékben.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, március 23

Készáru: Kínálat mérsékelt, vételkedv gyenge, 5 ezer mm. 5 fillérrel olcsóbb. Amerika 1 1/2-el magasabb. Az árak 50 kilónként szarukva:

Áru	2 órai ár	2 órai ár
Tengeri 1910. májusra	6.17-6.18	6.16-6.17
Buza 1910. áprílisa	13.78-13.77	13.72-13.73
Zab 1910. áprílisa	8.54-8.55	8.50-8.51
Rozs 1910. áprílisa	9.80-9.81	9.78-9.79
Buza 1910. októberre	11.36-11.37	11.31-11.32
Buza 1910. májusra	13.62-13.63	13.61-13.62
Rozs 1910. októberre	8.29-8.30	8.30-8.31

Zárul 5 órakor.

Osztrák hitelrészvény	876.50
Magyar hitelrészvény	817.00

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1910. március 23.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos új	12.75-12.80
76	12.80-12.85
77	12.90-13.00
78	13.00-13.10

Buza (Temesvári keresk. ár):

75 kilogrammos új	12.65-12.70
Rozs új	7.80-8.85
Árpa új	6.25-6.30
Zab új	6.60-6.70
Tengeri régi	5.75-5.80

Budapest-kőhanyal sertéskereskedelem.

Március 23.

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban fillérig; közép páronként 400-400 kilogrammig rjedő súlyban fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 167-168 fillérig; fiatal közép páronként 251-252 kilogrammig terjedő súlyban 167-168 fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 173-175 fillérig.

Sertéselészám: március hó 20. napján volt készlet 28263 darab, március 21. napján felhajtott 1 darab, márc. 21. napján elszállított 190 darab, március 22. napjára maradt készletben: 28,065 darab.

A hizott sertés üzlet irányzata változatlan.

Felelős szerkesztő:

BOLGÁR KAJOS

STUFAN

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, bór- és dús lithion-tartalmu ásványvíz.

Igazgatóság: Budapest, IV. Ferencz József-utca 22. Közközelettség EPERJES

Főelárusítók Aradon: Dür Gusztáv, a városházai szemben, telefon 118. Nagy Farkas, telefon 268. Fejér Gyula, telefon 71. sz. 281

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1910. évi március hó 24-én:

A) perlet. B) bérlet.

Luxemburg grófja.

Operette 3 felvonásban. Írták: A. M. Wilner és Róbert Bodanszky. Fordította: Gábor Andor. Zenéjét szerette: Lehar Ferenc.

SZEMÉLYEK:

Reneé Basilovics	Beregi S. Polgár S.	Mencsikoff Pavlovics	Nagyiván I. Gerő János.
Kokozov Stára	Benkőné.	Pétégrin	Belinszky.
Brissard	Vass Jenő.	Saville	Szabó Lajos.
Didier Angella	Wlassák V.	Boulanger	Szabó L.
Vermont	Dióssy Nusi.	Lavigne	Vihary B.

Kezdete este 7 óra felé.

URANIA SZÍNHÁZ.

(Sáro Simonyi-utca 1. szám, Szabadegyház mellett.)

Márc. 1910. március 24. é. csütörtök

1. Politikai nézeteltérések. Humoros. — 2. Az álaréké-
szítés. Dráma. — 3. A szerződés. Komikus jelenet. — 4.
Tunisz. Természet után. — 5. Az utcai lámpák felügye-
léje. Bohózat. — 6. A molnari szigeteken ipara. Látvá-
nyosság. — 7. A győztes. Antik dráma.

Előadások délután 6 órától kezdve.

NYILTÉR.

Miért legjobb és miért legolcsóbb a Sztraka-féle Menthol-fogszappan? Legjobb azért, mert kellemes ízű fogszappan a fogkőlerakodást eltávolítja, a száj savanyu és rossz ízét felfrissíti, felüdit, végül átható desinficiáló erejével a fogszuvasodást megakadályozza. Legolcsóbb azért, mert mindennapi használat mellett is eltart s eredeti hatásából állás közben semmit sem veszít. Kapható gyógytárakban és drogériákban. Ára 1 kor. Aradon: gutori Földes Kelemen ur gyógyszer-tárában, valamint Vojtek és Weisz urak droguériájában. 12

Tulzsufolt raktár miatt

mélyen leszállított árakban kaphatók legújabb és legizlésesebb üveg, porcellán és meszkészletek. Nagy vá-
laszték függő és asztali lámpákból.

Legjutányosabb forrás 321

figurális dísz tárgyakból.

Legjobb minőségű china- és alpacca-ezüst dísz tárgyak, ugyszintén elsőrendű evéeszközök.

Képkerekből

óriási választék, több mint 400 új izléses minta van állandóan raktáron.

FISCHER MÓR, Andrássy-tér 20. szám (Fischer Képzőművészet.)

Megyei és városi telefon szám 568.

Nagy választék husvétii tojásokból.

Legnagyobb választék

Husvétii

illatszerek

és

öntözők-

ben.

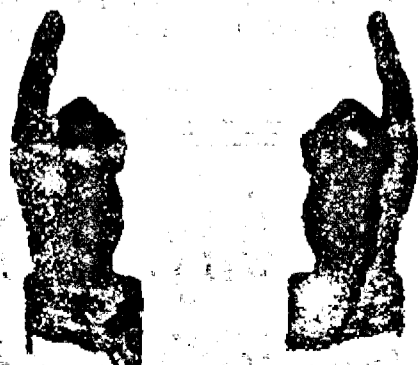
311

HÁNZU NESTOR

Vöröskereszt Drogeria

Arad, Weitzer J.-u. 2.

Városi és megyei telefon 455. sz.

Uj angol és francia női szabóság

Arad, Szabadság-tér 17.

Wittenberger H. és Jaczkó József cég alatt a drezdai tanfolyam bevégezése után, ugy a külföldön, mint Budapesten szerzett több évi tapasztalataim alapján a fenti cég alatt

női divattermet

nyitottunk, hol ugy az angol, mint a legdiszesebb francia toiletteket a legmagasabb izlésnek megfelelően készítem. A mi nek meggyőződéséről a tisztelt hölgyközönség szives pártfogását kérjük.

Kiváló tisztelettel

JACZKÓ JÓZSEF.

APRÓ HIRDETÉSEK.

A Kinek

ismeretség híján

házastársa, sevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, ispánra, gazdatisztára, kulcsárra, víncezellerre, kertészre,	kulcsárra, gazdasszonyra, szakácsnőre, szobaleányra, házi- vagy irodaszolgára, pénzbeszedőre, házmesterre, stb.-re van szüksége,
---	---

AKI

bérbeadni kíván

birtokeket, házat, vadászterületet,	kocsit, lovat, halászatot, telket,
---	---

AKI

beadni kíván

port, szoborát, port, gyümölcsöt, gabonát,	üzletet, műhelyt, lakást, stb. vagy
--	--

AKI

szándékokat vétel vagy bérbérvétel céljából keresel;

AKI

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban ér célt, ha az

„ARADI KOZLONY”

kis hirdetési

rovátát használja.

Zálogházból

gyémánt és brillians fülbevalók és gyűrűk, aranyláncok, mindenféle ékszereket ezüstneműeket kiváltak és vesznek. Farkas Streicher Arad, Tökölly-tér 1. 508

Egy ügyes

kiszolgáló rőtös, női és férfi divat-árús segéd, ki a román nyelvet bírja, azonnal alkalmazást nyer. Fizetési igényekkel sajátkezűleg írt ajánlatok beküldendők Schvarcz Salamon Tenke, Biharmegye. 1497

Himzésben oktatást

ad e szakmában igen jártas urinő jobb házból való leányoknak, nagyon jutányos díjazás ellenében, továbbá monogram, fehér és laposra himzendő munkák elkészítését olcsó ár mellett elvállal. — Tökölly Imre-utca 11. szám, I. emelet, ajtó 7. 1494

Egy zárt

gummikerekű hintó, majdnem új, olcsón eladó. Megtekinthető: Olasz Lajos kovácsmester, Erzsébet-körút. 1493

Keresek

május elsejétől november elsejéig egy 2 szobás lakást. Ajánlatokat „2 szoba” jellegével a kiadóhivatal továbbítja.

Pénzbeszedő irodaszolga

kerestetik. Bővebbet a kiadóban.

Végre megjelentek

Dóczy, Fráter és Balázs nótáskönyvei, melyek együttesen, tokban 5, külön 2 koronájával kaphatók. A magyar dalköltészet e több, mint 100 koronát érő gyöngyei csak rövid ideig lesznek ez olcsó kiadásban forgalomban. Rongált dobozu levélpapírok minden elfogadható árban kaphatók. Vidékre pontos kiszolgálás. — Kerpel Izsó könyvkereskedése, Aradon. 525

Telefon 348.

Husserl Manó
bádogos
vizvezeték szerelő.

Javitások 161

olcsón és gyorsan.
Arad, Szt. Pál-utca 11.

Saját termésű

kitűnő minőségű gyoroki boraimat palackokban, új bor literje 28 kr., ó-bor 1906. évi 40 kr 1908. évit 34 krért árusítom. Polyák Lajos, Teleky-utca 14. 1072

Május hó 1-ére,

esetleg azonnal is Csiky Gergely u. 5 számú házból egy kényelmes, külön álló földszinti lakás kiadó. A lakás 3 szoba, előszoba, fürdőszoba, üvegezett folyosóval s minden különálló hozzátartozókkal van ellátva. Értekezhetni a házból özv. Prohászka Józsefné háztulajdonosnőnél vagy Kneffel Károly és fia cég szénüzletében Boros Béni-tér 2. szám. 1487

Jóforgalmu

fűszerüzlet és vendéglő tekepályával jutányos áron eladó. Cim a kiadóban. 1488

József főherceg-ut 20. alatt

egy — esetleg kétfelé osztható — első emeleti 10 szobás lakás összes mellékhelyiségekkel augusztus hó 1-re kiadó. 1892

Üzlethehelyiség

szép tágas irodával és raktárral egybekötve május 1-re, esetleg azonnal olcsó árban kiadó. Bővebb felvilágosítás kapható a gépraktárban, József főherceg-ut 9. 1471

Ajánlok

szalonnát, zsírt, füstölt husokat, szalámit, csabai kolbászt, édes és gulás paprikát, száraz házi szappant. Egy féderes hentes kocsi, egy szép fedeles hintó, egy tizedes mázsa eladó. Garai Károlynál Aradon, Hajó-utca 4. sz. 1475

Legujabb termésű

dió kapható mm.-ként Stengel Dezsőnél, Boros Béni-tér 15. 1476

Dió.

Körülbelül 3 wagon, de kapható kisebb mennyiségben is 100 kilogrammonként Kor. 50.— ab állomás Petrozsény. Sokol Miklós-nál, Petrozsényben. 1474

Zenei szenzáció!

Fráter Loránd, Balázs Árpád, Déry József nótáskönyvei, ismertebb dalok, Rácsos kapu, rácsos ablak, Ha te engem barna kis lány, Gyere velem akác lombos falumba, A fonóba Száz szál gyertya, Ott ahol a marosvíze, Őszi rózsza, Hull a zápor kün a pusztán, Darumadár. Ezenkívül 120 magyar dal 8 kötetben 5 korona egy-egy kötet külön-külön 2 korona. Ingusz I. és Fia zenemű-kereskedése Andrássy-tér 16. 671

Modern

földszinti v. első emeleti uri lakás kerestetik a főtéren vagy annak közvetlen közelében. A lakás 5 szép szoba, előszoba, fürdőszoba és megfelelő mellékhelyiségekből állhat. Ajánlatokat lakás jellegével a kiadóhivatal továbbítja. 437

Felső kereskedelmi iskolát

végzett, gyakorlottabb keresztény fiatalember, ki katonai kötelezettségének eleget tett, alkalmazást nyer 150 kor. kezdőfizetéssel. — Ajánlatok az eddigi alkalmaztatás megjelölésével „Önálló” jelige alatt a kiadóba kéretnek. 1148

18 éves

csinos szőke (pékemester egyetl. leánya), 400.000 korona vagyonnal, kis családság. fejlett testalkatú, chajt mel'bb férjhez menni tisztess. jellemű fiatal emberhez. Csakis komoly ajánlkozók kapnak választ. L. Schlesinger, Berlin 18.

6783

Mielőtt

butort

vásárolna, tekintse meg raktáron levő modern háló-, ebédlő- és egyéb butoraimat, melyeket üzletáthelyezés miatt jutányos áron elárusítok.

Tisztelettel

Molnár Antal

asztalos-mester. 1501

Arad, Part-utca 4., mel' Justól Kápolna-u. 3.

Saját termésű

boraim

eladására 1490

keresek

egy ügyes, a helyi viszonyokkal ismerős

elárusítót.

Cim a kiadóban.

Globin

a legjobb crême czipők

tartós fényesítésére,
a bőrneműeket
puhítja és hosszú
időre megőrvi.
Mindenhol kapható.

Új női kalap divatterem!

Van szerencsénk szives tudomására hozni, miszerint helyben, **Andrássy-tér 20. sz. a.**, (Fischer Eliz-palota udvarában) a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

női-kalap divattermet nyitottunk.

Támaszkodva több éven át szerzett tapasztalatainkra, melyeket Pavicsics M. urnó helybeli divattermében sajátítottunk el. 1278

Divat-termünkben mindennemű **átalakítások és javítások** a legújabb divat szerint gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Gyászkalapok 24 órán belül készíttetnek.

Teljes tisztelettel

Schweiger Anna
és **Békési.**

Nagy : : : **husvétii cukortojásokban** és különféle **alkalmi cikkekben**
választék

1453

NYÁRY TESTVÉREKNÉL, Arad Salacz-utca 2. szám. Telefon 249. sz.

Üzlet megnyitás!

1209

FODOR és HALÁSZ

kalap, fehérnemű és uri divat üzlete

megnyit

Neumann M. cs. és kir. udvar. szállító ruhatelepe mellett.

Tavaszi újdonságok:

Rendelésszerűen készült női costümök,

toilettek, felöltők, köpenyek legelegánsabb

■ ■ kivitelben és nagy választékban ■ ■

1682

RADÓ GYULA

■ ■ női divatárúházában ■ ■

ARAD, a Minorita-templommal szemben.

Külön mérték osztály. ■ ■ Telefon szám 238.